

METODICKÝ POKYN

**ZÁSADY TVORBY A POUŽÍVÁNÍ
INDIKÁTORŮ V PROGRAMOVÉM OBDOBÍ
2014–2020**

Verze: 3
Červenec 2014

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

Národní orgán pro koordinaci a řízení Dohody o partnerství

Odbor přípravy programového období 2014-2020

Staroměstské náměstí 6

110 15 Praha 1

E-mail: nok@mmr.cz

Vydáno Ministerstvem pro místní rozvoj ČR dne 24. července 2014 s účinností od 1. října 2014.

OBSAH

1. PŘEHLED PROVEDENÝCH ZMĚN	4
2. ÚVODNÍ USTANOVENÍ	5
3. ZÁVAZNOST A ÚČINNOST	7
4. VYMEZENÍ POUŽÍVANÝCH POJMŮ	8
5. LEGISLATIVNÍ ZÁKLAD	17
6. ZKUŠENOSTI Z OBDOBÍ 2007–2013.....	20
7. TVORBA INDIKÁTOROVÉ SOUSTAVY	22
7.1. INTERVENČNÍ LOGIKA	22
7.2. POŽADAVKY NA TVORBU INDIKÁTOROVÉ SOUSTAVY	28
7.3. KONTEXTOVÉ, VÝSLEDKOVÉ A VÝSTUPOVÉ INDIKÁTORY A JEJICH NASTAVENÍ	34
7.3.1. <i>Kontextové indikátory (Context indicators)</i>	34
7.3.2. <i>Výsledkové indikátory (Result indicators)</i>	34
7.3.3. <i>Výstupové indikátory (Outputs indicators)</i>	36
7.4. MILNÍKY A CÍLE (MILESTONES AND TARGETS).....	37
7.5. TVORBA INDIKÁTOROVÉ SOUSTAVY VE VAZBĚ NA INTEGROVANÉ NÁSTROJE	39
7.6. POSTUP VZNIKU INDIKÁTOROVÉ SOUSTAVY	40
8. NÁRODNÍ ČÍSELNÍK INDIKÁTORŮ 2014–2020	42
8.1. STRUKTURA A POPIS	42
8.2. AKTUALIZACE NČI 2014+.....	43
8.3. ROZŠÍŘENÍ A ÚPRAVY NČI 2014+	43
8.3.1. <i>Postup posuzování nových nezařazených indikátorů</i>	44
8.4. AGREGACE A JEJÍ PRAVIDLA.....	47
8.4.1. <i>Agregační mapa</i>	49
9. ROLE JEDNOTLIVÝCH AKTÉRŮ TVORBY A POSUZOVÁNÍ INDIKÁTOROVÝCH SOUSTAV V OBDOBÍ 2014–2020.....	52
10. POUŽÍVÁNÍ INDIKÁTORŮ V 2014–2020.....	53
11. DŮSLEDKY NEDODRŽENÍ METODICKÉHO POKYNU	54
12. SEZNAM ZKRATEK	55
13. PŘÍLOHY.....	57

1. PŘEHLED PROVEDENÝCH ZMĚN

Kapitola/ strana	Předmět aktualizace	Účinnost (datum)
Celý dokument	Úprava názvů a označení článků příslušných nařízení EU v návaznosti na jejich schválení dne 17. prosince 2013 (nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1299/2013 – č. 1306/2013).	1. dubna 2014
Kap. 4	Doplněn pojem Dohoda o partnerství	1. října 2014
Kap. 4	Upraven pojem cílová hodnota ve vazbě metodická vodítka EK	1. října 2014
Kap. 7.1	Úprava aktualizace TZ (viz pravidlo č. 1)	1. října 2014
Kap. 7.1	Ve vazbě na požadavky předběžné podmínky č. 7 stanoveno pravidlo č. 2	1. října 2014
Kap. 7.2	Aktualizace textu ke společným indikátorům ESF, doplněno pravidlo č. 6 a informace ke sběru dat o účastnících operací, doplněna příloha č. 2 – karta účastníka	1. října 2014
Kap. 7.2	Doplněno pravidlo č. 7 k ENVI indikátorům	1. října 2014
Kap. 7.2	Upraveno pravidlo č. 10 týkající se výsledkových indikátorů	1. října 2014
Kap. 7.2	Doplněno pravidlo č. 11	1. října 2014
Kap. 7.3.2.	Doplněno pojetí výsledkových indikátorů ze strany DG Regio EK	1. října 2014
Kap. 7.4.	Aktualizovány informace a doplněn doporučený postup nastavení výkonnostního rámce	1. října 2014
Kap. 7.5.	Upraveno nastavení indikátorů u IN v souladu s MP IN	1. října 2014
Kap. 8	Z důvodu přizpůsobení se nastavení monitorovacího systému EK (SFC) bylo upraveno formátování kódování indikátorů v NČI2014+	1. října 2014
Kap. 9	Vytvořena samostatná kapitola č. 10 k používání indikátorů	1. října 2014
Celý dokument	Kurzívou označen text doporučujícího charakteru.	1. října 2014
Celý dokument	Formální textové úpravy	1. října 2014

2. ÚVODNÍ USTANOVENÍ

Cílem předkládaného metodického pokynu „Zásady tvorby a používání indikátorů v programovém období 2014–2020“ (dále jen „MP indikátorů 2014–2020“) je poskytnout řídicím orgánům (dále také „ŘO“), zpracovatelům operačních programů a Programu rozvoje venkova (dále také „programy“) i dalším zapojeným partnerům přehledné a závazné postupy pro správné nastavení indikátorové soustavy a její využívání v rámci programů v období 2014–2020 tak, aby byla zajištěna jednotná pravidla pro monitorování, možnost agregace a následné hodnocení na všech úrovních implementace Evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“)¹.

Indikátory jsou nositelé informace o věcném plnění projektů a intervencí financovaných ESI fondů. Správně nastavené indikátorové soustavy programů i Dohody o partnerství jsou jednou z nezbytných podmínek pro zajištění transparentnosti, měřitelnosti a efektivity realizace programů financovaných z ESI fondů.

MP indikátorů 2014–2020 navazuje na „**Metodický pokyn pro přípravu programových dokumentů pro období 2014–2020**“ (dále jen „MP přípravy PD“) schválený vládou ČR usnesením č. 401 ze dne 29. května 2013 a detailněji rozpracovává specifickou oblast indikátorů. MP indikátorů 2014–2020 vychází z metodických pokynů, které představila Evropská komise (dále jen „EK“) v návaznosti na nařízení Evropského parlamentu a Rady pro programové období 2014–2020, a je doplněna interpretací a požadavky ze strany Ministerstva pro místní rozvoj - Národního orgánu pro koordinaci a řízení Dohody o partnerství (dále jen „MMR-NOK“) reflektující zkušenosti z programového období 2007–2013.

Na MP přípravy PD budou navazovat další metodické pokyny a doporučení k jednotlivým tématům. Zmiňované metodické dokumenty bude MMR-NOK a Ministerstvo financí ČR (dále „MF“) připravovat postupně při přípravě programového období 2014–2020 v návaznosti na vyjednávání a upřesňování podmínek a celkového nastavení programového období 2014–2020 s EK ve spolupráci s relevantními ministerstvy, která mají funkci řídicích orgánů pro ESI fondy. V oblasti monitorování se jedná o „Metodický pokyn pro monitorování implementace Evropských strukturálních a investičních fondů v České republice v programovém období 2014–2020“ (dále jen „MP monitorování 2014–2020“) a „Metodický pokyn pro evaluace v rámci programového období 2014–2020“ (dále jen „MP evaluace 2014–2020“). V neposlední řadě pak „Metodický pokyn pro řízení výzev, výběr a hodnocení projektů v programovém období 2014–2020“ (dále jen „MP výzev a hodnocení 2014–2020“), kde bude problematika indikátorů reflektována z pohledu cílů v rámci jednotlivých výzev.

MP indikátorů 2014–2020 popisuje hlavní zkušenosti z programového období 2007–2013 a jeho cílem je upozornit na nedostatky a rizika monitoringu a hodnocení věcného pokroku, které byly překážkou v minulých letech. Mezi stěžejní kapitoly tohoto metodického pokynu patří kapitoly 7–10, kde jsou definovány požadavky EK a MMR-NOK na tvorbu a používání indikátorových soustav, role jednotlivých aktérů a důsledky nedodržení tohoto metodického pokynu. Ve vazbě na MP přípravy PD je detailně popsána intervenční logika a způsob definování indikátorů a jejich hodnot včetně nově vzniklého atributu, tzv. milníků, či integrovaných nástrojů.

Klíčovým dokumentem navazujícím na pravidla stanovená v tomto metodickém pokynu je **Národní číselník indikátorů pro programové období 2014–2020** (dále také „NČI 2014+“), který definuje po

---

¹ ESI fondy jsou tvořeny programy Evropského fondu pro regionální rozvoj (dále jen „EFRR“), Evropského sociálního fondu (dále jen „ESF“), Fondu soudržnosti (dále jen „FS“), Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (dále jen „EZFRV“) a Evropského námořního a rybářského fondu (dále jen „ENRF“).

metodické a technické stránce soubor schválených indikátorů včetně jejich specifikace dle pravidel stanovených touto metodikou. Předkládaná MP indikátorů 2014–2020 stanovuje také pravidla pro využívání a aktualizaci NČI 2014+ (kap. 9). MP indikátorů 2014–2020 dále definuje jednotnou terminologii této specifické oblasti a nastavuje závazná pravidla pro tvorbu a používání indikátorů v programovém období 2014–2020.

3. ZÁVAZNOST A ÚČINNOST

MP indikátorů 2014–2020 je schválen vládou ČR usnesením č. 597 ze dne 9. srpna 2013 a je závazný pro všechny programy v rámci všech ESI fondů, které jsou zastřešeny Dohodou o partnerství, tzn. Evropský fond pro regionální rozvoj (dále také „EFRR“), Evropský sociální fond (dále také „ESF“), Fond soudržnosti (dále také „FS“), Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (dále také „EZFRV“) a Evropský námořní a rybářský fond (dále také „ENRF“) a jejichž ŘO je v kompetenci ČR s výjimkou těch ustanovení, která jsou výslovně uváděna jako doporučující.

Závazná pravidla budou reflektována v rámci technického řešení nastavení monitorovacího systému pro programové období 2014–2020 (dále jen „MS2014+“). V rámci MP indikátorů 2014–2020 jsou také specifikovány důsledky nedodržení vybraných ustanovení ze strany subjektů implementační struktury.

MP indikátorů 2014–2020 bude aktualizován dle potřeby. V mezidobí provádění aktualizace budou v urgentních případech vydávána metodická stanoviska ministra pro místní rozvoj, která jsou pro subjekty implementační struktury závazná.

Účinnost aktualizovaných verzí MP indikátorů 2014-2020 bude zpravidla 1. den třetího měsíce po měsíci, kdy byla vydána aktualizovaná verze, vždy bude přihlédnuto na rozsah provedených změn tak, aby subjekty implementační struktury měly prostor zapracovat změny do řídicí dokumentace programu a následně aplikovat změny v rámci implementace. Metodická stanoviska budou zapracována do MP indikátorů 2014–2020 v rámci následující aktualizace a jejich účinnost bude stanovena jak s ohledem na zajištění potřebné reakce na specifické záležitosti vzniklé v průběhu implementace, jejichž důsledky mohou mít vliv na čerpání z ESI fondů, tak také s ohledem na možnosti řídicích orgánů se včas těmito postupy řídit.

MMR-NOK je povinen při prvním vydání a následné aktualizaci MP indikátorů 2014–2020 adekvátně publikovat informaci o jejím vydání a konkrétních změnách rozeslat jednotlivým subjektům implementační struktury.

Tento metodický pokyn nabývá účinnosti od 1. dne třetího měsíce, který následuje po měsíci, kdy byl metodický pokyn schválen vládou ČR.

Text označený *kurzívou* není závazný, ale doporučujícího charakteru.

4. VYMEZENÍ POUŽÍVANÝCH POJMŮ

Tato kapitola obsahuje základní definice pojmů, případně jejich anglické ekvivalenty.

Agregační mapa indikátorové soustavy

Agregační mapa představuje přehled indikátorové soustavy programu, který je souhrnem všech indikátorů programu na všech jeho úrovních implementace a obsahuje metodické a technické informace o fungování indikátorové soustavy v podobě nadefinování jednotlivých pravidel. Je zpracovávána v elektronické podobě ve formátu excel (*.xlsx), který bude následně převeden do elektronického formátu MS2014+. ŘO ve spolupráci se Správcem NČI odpovídá za aktuálnost agregační mapy příslušného programu.

Dohoda o partnerství / Dohoda

Dokument vypracovaný členským státem za účasti partnerů v souladu s přístupem založeným na víceúrovňové správě, který stanoví strategii členského státu, priority a opatření pro účinné a efektivní využívání ESI fondů za účelem dosahování cílů strategie Evropa 2020.

Evaluace / Hodnocení

Proces založený na důkladném sběru informací a na jejich odborném vyhodnocování s cílem získat spolehlivé podklady pro řízení implementace. Hodnocení tak přispívá k hospodárnosti při nakládání s veřejnými prostředky a při jejich čerpání. V případě evaluací v oblasti ESI fondů se hodnotí nastavení strategií, politik, programů a projektů, jejich design, implementace a účinky. Záměrem je vyhodnotit relevanci a naplnění cílů (účelnost), dosažení efektivity, hospodárnosti a udržitelnosti. Hodnocení se provádějí před zahájením programového období či vlastní realizace (ex-ante), během nich (ad-hoc, ongoing nebo mid-term) a po nich (ex-post).

Evropské strukturální a investiční fondy (ESI fondy)

Fondy EU určené k realizaci Společného strategického rámce: Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR), Evropský sociální fond (ESF), Fond soudržnosti (FS), Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV) a Evropský námořní a rybářský fond (ERNF).

Horizontální principy

Aby bylo možno dosáhnout udržitelného a vyváženého rozvoje regionů podpořených z ESI fondů, jsou do realizace politiky hospodářské, sociální a územní soudržnosti zahrnuty dva hlavní horizontální principy: udržitelný rozvoj (dosahování rovnováhy mezi ekonomickou, sociální a environmentální oblastí) a rovné příležitosti (rovnost mužů a žen, odstraňování diskriminace na základě pohlaví, rasy, etnického původu, náboženského vyznání, světového názoru, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace). Žádný z projektů nesmí být v rozporu s uvedenými horizontálními prioritami. Povinností řídicích orgánů je hodnotit aktivity podniknuté v rámci programů z hlediska horizontálních priorit a informaci o tom zahrnout v rámci zvláštní kapitoly do výroční zprávy programu.

Indikátorová soustava

Indikátorová soustava je ucelený a koherentní systém indikátorů programu / Dohody o partnerství, který zahrnuje indikátory z úrovně projektů až na jednotlivé úrovně programu či Dohody o partnerství. Indikátorové soustavy slouží k průběžnému i následnému vyhodnocování naplňování stanovených cílů

na jednotlivých úrovních implementace. Indikátorové soustavy programů jsou navázány na indikátorovou soustavu Dohody o partnerství.

Indikátory

Indikátor je nástroj pro měření cíle / plánu, postupu či dosažených efektů jednotlivých úrovní implementace. Indikátor musí být přesně definován a tvoří jej kód, název, jasná definice, měrná jednotka včetně popisu způsobu měření, zdroj údajů, výchozí, cílová² a dosažená hodnota. Pojem „indikátor“ má stejný význam jako jeho český ekvivalent „ukazatel“.

Investiční priority

Priority specifikované ve specifických nařízeních k EFRR, ESF a FS, které naplňují jednotlivé tematické cíle definované v obecném nařízení a které mohou být z daného fondu podporovány.

Kontrafaktuální dopadová evaluace (Counterfactual Impact Evaluation)

Kontrafaktuální dopadová evaluace je srovnávací hodnocení dopadů³, tj. evaluační metoda, která využívá statistických metod ke srovnávání vlivu intervencí s hypotetickou situací bez intervence (např. prostřednictvím kontrolních skupin).

Monitorování

Monitorování je nedílnou součástí jak projektového a programového cyklu, ale i realizace Dohody o partnerství. Cílem monitorování je průběžné sbírání, třídění, agregování, ukládání dat a informací a zjišťování stavu a pokroku v realizaci projektů, operačních programů či Programu rozvoje venkova a Dohody o partnerství a porovnávání získaných informací s výchozími hodnotami a předpokládaným plánem, i po jeho realizaci (např. indikátory výsledků). Monitorování je soustavnou činností, která probíhá během celého trvání projektu / programu / Dohody o partnerství.

Monitorovací systém/systémy

Informační systém sloužící k monitorování, řízení, hodnocení a reportování implementace ESI fondů v České republice v programovém období 2014–2020, a to na všech úrovních implementace (projekt, program, Dohoda o partnerství).

Monitorovací výbor

Výbor, jehož úkolem je posuzovat provádění programu. Monitorovací výbor plní funkce v souladu s čl. 49 obecného nařízení a dále specificky dle čl. 110 obecného nařízení, resp. čl. 74 nařízení o EZFRV, nebo čl. 113 nařízení o ENRF. Členy monitorovacího výboru jsou zástupci příslušných řídicích a koordinačních subjektů a partnerů (např. odbory ministerstev, partnerská ministerstva, kraje, obce, nestátní neziskové organizace apod.).

Národní číselník indikátorů pro programové období 2014–2020 (NČI 2014+)

---

² Závazné cílové hodnoty jsou nastavovány pouze tam, kde to EK vyžaduje, nicméně pro potřeby řízení programu a Dohody o partnerství je požadováno nastavovat indikativní a nezávazné cílové hodnoty v rámci MS2014+ u všech indikátorů včetně vysvětlujícího komentáře o způsobu jejich nastavení. Výjimku představují kontextové, dopadové indikátory SZP a dílčí indikátory v rámci rozpadového pravidla, např. indikátory týkající se detailního členění účastníků projektů dle Přílohy nařízení o ESF. V dostatečně odůvodněných případech je možné provést identifikaci hodnot pouze v rámci povinného komentáře.

³ Není ustálen český pojem.

NČI 2014+ definuje po metodické a technické stránce soubor schválených indikátorů (včetně všech povinných parametrů (tedy požadovaných dat) indikátorů). Jedná se o nástroj, který v případě nutnosti umožňuje reagovat na potřeby programů a systému monitorování a evaluace. Terminologii a závazná pravidla pro tvorbu, používání a úpravu indikátorových soustav a NČI 2014+ v programovém období 2014–2020 stanovuje tento metodický pokyn. NČI 2014+ je evidován v MS2014+, před spuštěním MS2014+ je tvorba a aktualizace NČI 2014+ prováděna v souboru ve formátu Excel (*.xlsx). Správcem NČI 2014+ je MMR-NOK.

Obehřávání (Gaming)

Obehřávání je obcházání pravidel a procedur tak, že jejich smysl není naplněn, ale po formální stránce je jim učiněno za dost. Jedná se o problém, který souvisí s užíváním úzkých definic úspěchu⁴, V kontextu strukturálních fondů se vyskytuje hlavně v podobě příjemců obehřávajících indikátory, jejichž hodnoty podmiňují poskytnutí finančních prostředků. Tento problém souvisí se zvrácenými pobídkami (viz níže), které však navíc situaci aktivně zhoršují.

Příkladem obehřávání v programovém období 2007–2013 může být např. indikátor „počet nově vytvořených pracovních míst“, který někteří poskytovatelé obehřávali skrze masové automatické získávání živnostenských listů pro účastníky svých projektů. Formálně se tedy mohlo zdát, že nová pracovní místa vznikají, reálně však projekt nezpůsobil žádnou změnu.⁵

Opatření

Úroveň operačního programu / programu (pro EZFRV a ENFR závazná v dokumentu programu, pro EFRR, ESF a FS nezávazná v dokumentu operačního programu). Soubor operací / aktivit, které vedou k naplnění priorit Unie v případě EZRV a ENFR a investičních priorit u EFRR, ESF a FS, tedy tematických cílů. Na této úrovni je dále definována alokace, fond, indikátory, typy projektů, cílové skupiny, příjemci atd v případě, že je úroveň opatření v příslušném OP využívána.

Operační program / Program

Základní strategický dokument tematické, finanční a technické povahy pro konkrétní tematickou oblast nebo území, ve kterém jsou popsány konkrétní cíle a priority pro čerpání z EFRR, ESF, FS, EZFRV a ENRF v programovém období 2014–2020, kterých chce členský stát v dané tematické oblasti / prioritě dosáhnout a jakým způsobem, s vazbou na Dohodu o partnerství a strategii Unie. Jedná se o závazný dokument pro řídicí orgán daného programu vůči Evropské komisi.

Program je adekvátní pojem platný pro dokument popisující čerpání z EZFRV.

Prioritní osa / Priorita Unie

Základní stavební jednotka operačního programu / programu spolufinancovaného z ESI fondů. Dle příslušných ustanovení obecného i specifických nařízení k jednotlivým fondům prioritní osa / priorita Unie naplňuje jeden nebo více investičních / jeden nebo více tematických cílů. Dle příslušných ustanovení obecného i specifických nařízení k jednotlivým fondům je prioritní osa / priorita Unie spolufinancovaná z jednoho nebo více fondů.

---

⁴ Bevan, G., Hood, C. „What’s measured is what matters: targets and gaming in the English public health care system,” *Public administration*, vol. 84, no. 3, pp. 517-538, 2006.

⁵ Černý, J. (Člověk v tísni) (2007), „Průběžná dlouhodobá studie účinků podpory OP LZZ na cílové skupiny programu,” *Diseminační seminář*, Praha. 6. prosince 2012.

Prioritní osa je pojem platný pro operační programy spolufinancované z EFRR, ESF a FS, prioritní Unie je pojem platný pro operační program spolufinancovaný z ENRF a program spolufinancovaný z EZFRV.

Projekt

Ucelený soubor aktivit financovaných z operačního programu či Programu rozvoje venkova, které směřují k dosažení předem stanovených a jasně definovaných, měřitelných cílů. Projekt je realizován v určeném časovém horizontu podle zvolené strategie a s daným rozpočtem.

Rovné příležitosti

Princip rovných příležitostí patří mezi základní horizontální priority (témata) EU. Princip rovných příležitostí znamená potírání diskriminace na základě pohlaví, rasy, etnického původu, náboženského vyznání, víry, zdravotního postižení, věku či sexuální orientace. Téma rovných příležitostí se vztahuje i na další znevýhodněné skupiny, jako jsou migranti, dlouhodobě nezaměstnaní, osoby s nízkou kvalifikací, osoby z obtížně dopravně dostupných oblastí, drogově závislí, propuštění vězňi, absolventi škol aj., souhrnně skupiny ohrožené sociálním vyloučením. Zvláštní důraz je kladen na naplňování principu rovných příležitostí žen a mužů.

Specifický cíl (dále SC)

Zamýšlená změna, které má být dosaženo prostřednictvím aktivit v rámci investiční priority (resp. prioritní oblasti v případě EZFRV, resp. specifického cíle v případě ENRF). V případě OP Rybářství se kromě výše uvedeného také jedná o úroveň programu.

Společný strategický rámec

Dokument, který převádí cíle a záměry strategie Unie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění do podoby klíčových akcí pro ESI fondy, zřizuje pro každý tematický cíl klíčová opatření, která mají být podporována z jednotlivých ESI fondů, a mechanismy pro zajištění soudržnosti a souladu programování ESI fondů s hospodářskými politikami a politikami zaměstnanosti členských států a EU.

Strategické posuzování vlivů na životní prostředí (SEA)

SEA je nástrojem pro environmentální optimalizaci plánů, programů a koncepcí, které mohou mít významné vlivy na životní prostředí. Příslušná problematika je upravena zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Cílem strategického posuzování vlivů na životní prostředí je získat objektivní komplexní informace o možném vlivu zamýšlených koncepcí na životní prostředí.

Tematické cíle

Tematické cíle vymezené v čl. 9 obecného nařízení.

Teorie změny (Theory of Change)

Teorie změny je definována pomocí 3 základních otázek:

- ✓ Co chceme a můžeme změnit? - Jejíž podstata spočívá v definování konkrétních problémů, které chceme a jsme schopni intervencemi změnit.

- ✓ Jak toho chceme dosáhnout? – Již v rámci tvoření strategie je nezbytné nastavit mechanismus konkrétního plnění strategie prostřednictvím definování jasných opatření a aktivit.
- ✓ Jak ověříme, že jsme byli úspěšní? - Součástí ex-ante evaluace by mělo být ověření správného nastavení indikátorové soustavy a jejího vyhodnocení. Vedle předběžného hodnocení musí být také nastaven hodnotící systém, který definuje způsob ověření plnění stanovených cílů v podobě indikativního evaluačního plánu.

Zvrácené pobídky (Perverse Incentives)

Zvrácené pobídky jsou pobídky, které motivují účastníky k chování, které má opačné výsledky než ty, které měly pobídky původně způsobit. Stejně jako u oběhování (viz výše), s kterým úzce souvisí, jsou často způsobeny opomenutím strategického chování těch, na které jsou mířeny. V kontextu strukturálních fondů může perverzní pobídkou být libovolný indikátor, jehož výsledkem je podmíněno poskytnutí finančních prostředků. Rozpoznání efektu zvrácené pobídky u indikátoru není důvodem pro jeho další nevyužívání, ale je to nezbytný předpoklad pro jeho správné využití.

Jako příklad zvrácených pobídek můžeme při hlubším pohledu použít již zmíněné rozdělování živnostenských listů pro splnění indikátoru „nově vytvořená pracovní místa“. Konečným důsledkem tohoto kroku totiž je, že podpořená osoba odchází z projektu s nepromyšleně získaným živnostenským listem, což pro ni znamená řadu problémů, o kterých ani nemusí vědět. Jedná se např. o vyloučení z kategorie sociálně potřebné domácnosti / jednotlivce, nemožnost podat žádost o oddlužení, či komplikace s platbou sociálního pojištění.⁶ Díky zvrácené pobídce tedy nejen že reálně nevznikala hlášená pracovní místa, ale životní situace podpořených osob se dokonce zhoršovala.

Typologie indikátorů

Dělení indikátorů dle terminologie EK:

Společné indikátory (Common indicators)

Indikátory výstupu a výsledku (v případě fondu EZFRV i dopadu) stanovené z úrovně Evropské komise za účelem agregace informací v členské zemi a napříč všemi členskými zeměmi EU. Seznam společných indikátorů je definován v rámci specifických nařízení. Indikátory z tohoto seznamu musí být v rámci soustavy využívány u všech intervencí tam, kde je to vhodné. Seznam společných indikátorů a jejich definic bude automaticky součástí NČI 2014+.

Specifické indikátory (Programme - Specific indicators)

Výstupové a výsledkové indikátory nad rámec společných indikátorů stanovených ze strany EK, které jsou součástí indikátorové soustavy Dohody o partnerství nebo operačního programu či Programu rozvoje venkova.

Milníky (Milestones)

Milníky jsou průběžné cíle pro prioritní osy/priority Unie, které vyjadřují zamýšlený pokrok naplánovaný k určitému termínu. Milníky jsou pro každý operační program/Program rozvoje venkova stanoveny

---

⁶ Černý, J. (Člověk v tísni) (2007), „Průběžná dlouhodobá studie účinků podpory OP LZZ na cílové skupiny programu,“ *Diseminační seminář*, Praha. 6. prosince 2012.

v textu tohoto programu. Mezi milníky patří finanční ukazatele stavu implementace a indikátory výstupů, popř. výsledků a klíčové kroky implementace.

Dělení indikátorů dle jejich typu:

Kontextové indikátory (Context indicators)

Indikátory, které zabezpečují kvantifikovanou informaci o sociální, ekonomické a environmentální situaci a mohou identifikovat potřeby v určitém čase. Charakterizují sociální a ekonomické prostředí, ve kterém se budou programy realizovat a intervence ze strukturálních fondů čerpat. Jedná se o statistické ukazatele, které jsou určeny pouze pro popis v dané oblasti a sledování trendů, nejsou vhodné pro hodnocení přímého efektu intervencí.

Indikátory výstupu (Output indicators)

Indikátory určené pro sledování a vyhodnocování prováděných opatření a aktivit, které charakterizují konkrétní činnost. Podávají informace o okamžitých výstupech realizace jednotlivých operací / akcí / projektů v rámci programu. Jsou zpravidla vyjadřovány ve fyzikálních jednotkách či počtu kusů (jako např.: délka postavených železničních tratí v km, počet podpořených firem).

Charakteristiky pro indikátory výstupu:

- definice, měrná jednotka, metoda sledování (vč. frekvence dostupnosti), spolehlivý zdroj dat
- výchozí hodnota (vždy nulová)
- cílová hodnota musí být stanovena⁷
- nutná agregovatelnost hodnot z úrovně projektů

Indikátor by měl mít vazbu na indikátory výsledku, které měří účinky prováděných opatření a aktivit.

Indikátory výsledku (Result indicators)

Indikátory s přímou vazbou na stanovené cíle. Slouží k prokázání, zda bylo cíle projektu / programu dosaženo. Obsahují např. informaci o zpravidla střednědobých změnách v důsledku vytvořených výstupů, např. změnách v chování, změnách výrobních kapacit nebo vývoji produkce u příjemců. Indikátory výsledku charakterizují jevy, které lze vyjadřovat spíše v naturálních (fyzických) jednotkách (např. snížení jízdní doby), nebo v peněžních jednotkách (např. snížení dopravních nákladů). Indikátory měřící výsledek pomoci (intervencí) jsou důležitým podkladem pro řízení programu po celou dobu jeho implementace.

Charakteristiky pro indikátory výsledku:

- definice, měrná jednotka, metoda sledování (vč. frekvence dostupnosti), spolehlivý zdroj dat
- výchozí hodnota (zpravidla nenulová)
- cílová hodnota musí být stanovena⁸

---

⁷ Závazné cílové hodnoty jsou nastavovány pouze tam, kde to EK vyžaduje, nicméně pro potřeby řízení programu a Dohody o partnerství je požadováno nastavovat indikativní a nezávazné cílové hodnoty v rámci MS2014+ u všech indikátorů včetně vysvětlujícího komentáře o způsobu jejich nastavení. Výjimku představují kontextové, dopadové indikátory SZP a dílčí indikátory v rámci rozpadového pravidla, např. indikátory týkající se detailního členění účastníků projektů dle Přílohy nařízení o ESF. U plošných žádostí o dotaci v rámci EZFRV je možné aplikovat specifický postup. V dostatečně odůvodněných případech je možné provést identifikaci hodnot pouze v rámci povinného komentáře.

Indikátor by měl mít vazbu na indikátory výstupu, které měří výstupy prováděných opatření a aktivit.

Indikátory dopadu (Impact indicators)

V případě terminologie EZFRV jsou používány také indikátory dopadu, které se svým pojetím přibližují indikátorům výsledku.

Indikátory dopadu se týkají přínosů programu přesahujících okamžité účinky na jeho přímé příjemce nejen na úrovni intervence, ale obecněji také v programové oblasti. Jsou spojeny s širšími cíli programu. Obvykle se vyjadřují „netto“, což znamená odečtení účinků, které nelze přičíst intervenci (např. dvojí započtení, přitěžující účinky), a zohlednění nepřímých účinků (přesun a multiplikační účinky). Příklad: zvýšení zaměstnanosti ve venkovských oblastech, zvýšená produktivita zemědělského odvětví, zvýšená výroba energie z obnovitelných zdrojů.

Dělení indikátorů z pohledu, zda jsou součástí NČI2014+ či nikoli:

Centrální indikátory

Centrální indikátory jsou součástí NČI 2014+ a vyznačují se unikátním pětimístným kódem, který zaručuje přesnou identifikaci indikátoru v rámci číselníku spolu s hlavními charakteristikami každého indikátoru. V rámci indikátorových soustav všech programů nesmí existovat jiné než centrálně ověřené a schválené indikátory, tzn. v rámci implementace nesmí být používány žádné další doplňkové indikátory.

Nezařazené indikátory

Nezařazené indikátory jsou indikátory nově navržené pro sledování intervencí realizace operačních programů a Programu rozvoje venkova, které předkládá ŘO prostřednictvím webového formuláře správci NČI 2014+ k posouzení. Nově navržené indikátory nemají přidělen kód a nejsou součástí NČI 2014+. Posouzením na základě metodického pokynu Zásady tvorby a používání indikátorů v programovém období 2014–2020 budou tyto indikátory:

- a) vloženy do NČI 2014+, tzn. stanou se centrálními indikátory a mohou být využívány v rámci indikátorových soustav programů;
- b) pro svou metodickou nevhodnost (např. duplicita, nevyhovující nastavení atd.) budou správci NČI 2014+ zamítnuty a ŘO je v rámci implementace nesmí využívat.

Dělení indikátorů z pohledu, zda jsou součástí programového dokumentu:

Hlavní indikátory

Hlavní indikátory jsou indikátory, které jsou součástí programového dokumentu a podléhají přímo schvalování EK a jsou součástí NČI 2014+. Jsou využívány v rámci hodnocení intervencí na jednotlivých úrovních programu a pravidelně vykazovány prostřednictvím zpráv. V rámci hlavních indikátorů jsou závazně v programové dokumentaci nastavovány cílové hodnoty pouze tam, kde to EK vyžaduje, nicméně pro potřeby řízení programu a Dohody o partnerství je požadováno nastavovat indikativní a nezávazné cílové hodnoty v rámci MS2014+ u všech indikátorů včetně vysvětlujícího komentáře o způsobu jejich nastavení s výjimkou kontextových, dopadových indikátorů SZP a dílčích indikátorů, které jsou součástí rozpadového pravidla. V dostatečně odůvodněných případech je možné provést identifikaci hodnot pouze v rámci povinného komentáře.

Interní indikátory

---

⁸ Dtto. viz poznámka pod čarou č. 7

Jedná se o indikátory, které nejsou součástí programového dokumentu, a tudíž nepodléhají přímo schvalování EK, nicméně jsou součástí NČI 2014+ a agregační mapy příslušného programu a MS2014+. Tento typ indikátorů může být nastavován z důvodu interní potřeby programu. Případně se může jednat o pomocné indikátory doplňující agregaci dat. Projekt nesmí nikdy naplňovat pouze interní indikátor, tzn. interní indikátor musí být na projektu použit spolu s dalším, hlavním indikátorem tak, aby byla naplněna intervenční logika a zajištěno monitorování výstupů a výsledků.

Dělení indikátorů z pohledu, jejich využití ve struktuře programu:

Projektový indikátor

Projektový indikátor je ukazatel sledovaný z úrovně projektů, tzn. je naplňován výhradně žadatelem / příjemcem podpory a následně je sledován a agregován na jednotlivé úrovně programu. Za projektový indikátor je považován i takový indikátor, který není součástí projektové žádosti, ale žadatel má povinnost se k němu v průběhu implementace dodatečně vyjadřovat (jedná se o indikátory vznikající tzv. rozpadovým pravidlem nebo indikátor vzniklý nápočtovým pravidlem, tzn. nadřazený indikátor v nápočtovém pravidlu, který je automaticky dopočítáván). Projektový indikátor je vyjádřen v absolutních jednotkách.

Hodnoty indikátorů:

Výchozí hodnota indikátoru (Baseline value)

Hodnota indikátoru naměřená před začátkem realizace projektu / programu. Hodnota se během realizace projektu / programu nemění. Výchozí hodnota indikátoru je zohledněna v rámci dosažené hodnoty. U statistických indikátorů může dojít ke změně výchozí hodnoty v případě, že se změní metodika jejich výpočtu a zpětně jsou dopočítávány časové řady.

Cílová hodnota indikátoru (Target value)

Hodnota (plán) indikátoru programu stanovená řídicím orgánem jako stav, kterého chce pomocí intervencí dosáhnout, bude-li indikátor součástí programového dokumentu, bude se jednat o cílový stav, ke kterému se program zaváže vůči Evropské komisi. Programy stanoví cílové hodnoty pro všechny indikátory až do roku 2023. Cílová hodnota je nastavována ve vztahu k přidělené celkové alokaci tzn. včetně započítávání výkonnostní rezervy⁹. V rámci cílové hodnoty indikátoru je zohledněna výchozí hodnota indikátoru. Na úrovni projektů je pak definována cílová hodnota jako plán indikátoru, k jehož dosažení se žadatel o podporu zavázal vůči poskytovateli podpory včetně data, kdy má být hodnoty dosaženo.

Dosažená hodnota indikátoru (Achieved value)

Hodnota naplnění indikátoru (a to v průběhu či po ukončení realizace programu / projektu). Dosažená hodnota je kumulativní údaj od začátku realizace projektu nebo přírůstkový údaj dle povahy indikátoru a jeho definice. U hodnoty naplnění indikátoru se sleduje také datum, k němuž byly naměřené hodnoty indikátorů platné. V rámci dosažené hodnoty indikátoru je zohledněna výchozí hodnota indikátoru.

---

⁹ V případě, že metodické pokyny EK určují pro některé fondy cílovou hodnotu k roku 2020, zahrnuje tento údaj i hodnoty předpokládaných efektů z let 2021 a 2022. Podrobněji viz pravidlo č. 9.

Závazek příjemce (Commitment)

Agregace (suma) cílových hodnot indikátoru, ke kterým se zavázali příjemci v projektech pro vybranou úroveň programu. V případě, že závazek silně překračuje cílové hodnoty stanovené v programovém dokumentu, mluvíme o tzv. přezávazkování indikátoru (Overcommitment).

Terminologie k agregaci a jejím pravidlům:

Agregace

Agregací se rozumí sčítání hodnot indikátorů napříč jednotlivými úrovněmi programu i za více programů na úrovni Dohody o partnerství. Nejběžnějším příkladem je agregace dosažených hodnot indikátorů za jednotlivé projekty na příslušnou úroveň programu, např. prioritní osu / prioritu Unie. Předmětem agregace nemohou být indikátory, jejichž hodnoty nelze sčítat, například podílové indikátory nebo indikátory získávané jednorázově ze statistiky.

Nápočet / nápočtové pravidlo

Nápočet je načítání hodnoty z podřízených indikátorů do nadřízeného indikátoru. Nápočet může probíhat z jednoho či více podřízených indikátorů. Při nápočtu jsou primárně zjišťovány hodnoty podřízených indikátorů a na jejich základě se automaticky napočítává nadřízený indikátor, tzn., jedná se o součet indikátorů s různým kódem. Nápočet probíhá na projektové úrovni na základě nápočtových pravidel u jednotlivých indikátorů (ne každý indikátor musí být součástí nápočtového pravidla, tzn., nemusí se jednat ani o nadřízený ani o podřízený indikátor. Podřízené a nadřízené indikátory v rámci jednoho pravidla musí mít stejnou měrnou jednotku (jedná se o matematický vztah).

Rozpad / Rozpadové pravidlo

Rozpad je rozdělení primárního indikátoru (z projektové žádosti) na dílčí indikátory, o jejichž naplňování příjemce informuje v rámci zpráv o realizaci projektu. Dílčí indikátory slouží pro podrobnější sledování realizace projektů. Rozpadové pravidlo probíhá u relevantních indikátorů na projektové úrovni. Primární a dílčí indikátory v rámci jednoho pravidla musí mít stejnou měrnou jednotku (jedná se o matematický vztah).

Dělení indikátorů z hlediska agregačních pravidel:

Nadřízený indikátor

Indikátor, který je výsledkem nápočtového pravidla dvou a více podřízených indikátorů.

Podřízený indikátor

Indikátor, z jehož hodnoty je vypočítáván nadřízený indikátor v rámci nápočtového pravidla.

Primární indikátor

Indikátor, k jehož plnění se žadatel zaváže v projektové žádosti. V rámci monitorování hodnot je sledován prostřednictvím dílčích indikátorů dle rozpadového pravidla.

Dílčí indikátor

Indikátor, který vzniká v rámci rozpadového pravidla z primárního indikátoru. Příjemce se k jeho hodnotám v projektové žádosti nezavazuje, ale pro potřeby detailního monitorování ho musí sledovat v rámci realizace projektu.

5. LEGISLATIVNÍ ZÁKLAD

Metodický pokyn vychází na evropské úrovni z nařízení Evropského parlamentu (EP) a Rady o společných a zvláštních ustanoveních pro ESI fondy a z navazujících metodických dokumentů EK:

- * Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (dále také „obecné nařízení“)
- * Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013 ze dne 17. prosince 2013 o Evropském fondu pro regionální rozvoj, o zvláštních ustanoveních týkajících se cíle Investice pro růst a zaměstnanost a o zrušení nařízení (ES) č. 1080/2006 (dále také „nařízení o EFRR“)
- * Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1304/2013 ze dne 17. prosince 2013 o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1081/2006 (dále také „nařízení o ESF“)
- * Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1300/2013 ze dne 17. prosince 2013 o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1084/2006 (dále také „nařízení o FS“)
- * Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1299/2013 ze dne 17. prosince 2013 o zvláštních ustanoveních týkajících se podpory z Evropského fondu pro regionální rozvoj pro cíl Evropská územní spolupráce (dále také „nařízení o EÚS“)
- * Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1302/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se mění nařízení (ES) č. 1082/2006 o evropském seskupení pro územní spolupráci (ESÚS), pokud jde o vyjasnění, zjednodušení a zlepšení zřizování a fungování takovýchto uskupení (dále také „nařízení o ESÚS“)
- * Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1305/2013 ze dne 17. prosince 2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 (dále také „nařízení o EZFRV“)
- * Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013 ze dne 17. prosince 2013 o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008 (dále také „nařízení o SZP“)
- * Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 508/2014 ze dne 15. května 2014 o Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 2328/2003, (ES) č. 861/2006, (ES) č. 1198/2006 a (ES) č. 791/2007 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1255/2011 (dále také „nařízení o ENRF“)

Požadavek na definování indikátorových soustav je dán:

- čl. 20, 22, 27, 96 2 b obecného nařízení;
- čl. 6 nařízení o EFRR;
- čl. 5 nařízení o FS;
- čl. 16 nařízení o EÚS;
- čl. 5 nařízení o ESF;
- čl. 8, 69, 72 nařízení o EZFRV;
- čl. 18, 107, 108, 109, 112 nařízení o ENRF.

Z hlediska národní legislativy jsou pro účely tohoto metodického pokynu relevantní následující právní předpisy ČR:

- * Listina základních práv a svobod (čl. 17);
- * zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále zákon o ochraně osobních údajů);
- * zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů;
- * zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů;
- * zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů;
- * zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů;
- * zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.
- * Stanovisko ÚOOÚ č. *UOOUX006KQXE* - obecná pravidla zpracování osobních údajů při poskytování evropských dotací v rámci evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF) během programového období 2014–2020
- * Stanovisko ÚOOÚ č. *UOOUX006L4XB* - zpracování osobních údajů při poskytování evropských dotací z evropského sociálního fondu (ESF) během programového období 2014–2020

Na úrovni národní přípravy programového období 2014–2020 navazuje MP indikátorů 2014–2020 na relevantní a závazná usnesení vlády ČR a související schválené materiály:

- ⇒ Usnesení vlády ČR ze dne 31. srpna 2011 č. 650 a související materiál Souhrnný návrh zaměření budoucí kohezní politiky EU po roce 2013 v podmínkách ČR, obsahujícím i návrh rozvojových priorit pro čerpání fondů EU po roce 2013, které mimo jiné pověřuje MMR přípravou a vyjednáváním Dohody o partnerství pro rozvoj a investice s EK a koordinací přípravy budoucích programových dokumentů.
- ⇒ Usnesení vlády ČR ze dne 8. září 2011 č. 664 k dalšímu postupu přípravy monitorovacího systému strukturálních fondů a Fondu soudržnosti na programové období 2014+.
- ⇒ Usnesení vlády ČR ze dne 18. ledna 2012 č. 42 a související soubor Rámcových pozic k návrhům nařízení EP a Rady, které mimo jiné ukládá dotčeným ministrům průběžně spolupracovat při analýze ex-ante kondicionalit.
- ⇒ Usnesení vlády ČR ze dne 21. března 2012 č. 184 o doporučeních ke zjednodušení administrativní zátěže pro žadatele a příjemce při čerpání finančních prostředků z fondů Evropské unie v programovém období 2014–2020.
- ⇒ Usnesení vlády ČR ze dne 22. srpna 2012 č. 610 k návrhu na snížení legislativních bariér pro implementaci strukturálních fondů a Fondu soudržnosti Evropské unie v programovém období let 2014 až 2020.
- ⇒ Usnesení vlády ČR ze dne 28. listopadu 2012 č. 867 (dále „UV 867/2012“) a související materiál Podklad pro přípravu Dohody o partnerství pro programové období 2014–2020 - Vymezení programů a další postup při přípravě České republiky pro efektivní čerpání fondů Společného strategického rámce
- ⇒ Usnesení vlády ČR ze dne 24. dubna 2013 č. 302 k návrhu Statutu a Jednacího řádu Rady pro fondy Společného strategického rámce
- ⇒ Usnesení vlády ČR ze dne 15. května 2013 č. 345 ke Koncepci jednotného metodického prostředí jako součást pro naplňování cílů Dohody o partnerství.
- ⇒ Usnesení vlády ČR ze dne 12. června 2013 č. 447 k Návrhu Dohody o partnerství pro programové období 2014–2020.
- ⇒ Usnesení vlády ČR ze dne 12. června 2013 č. 448 k Pravidlům řízení a koordinace Dohody o partnerství v programovém období 2014–2020.

- ⇒ Usnesení vlády ČR ze dne 9. srpna 2013 č. 597 k Souboru metodických dokumentů k oblastem evaluace, zásadám tvorby a používání indikátorů, způsobilosti výdajů a jejich vykazování a řízení rizik v programovém období let 2014 ž 2020.
- ⇒ Usnesení vlády ČR ze dne 23. října 2013 č. 809 k postupu přípravy programového období 2014–2020 na národní úrovni.
- ⇒ Usnesení vlády ČR ze dne 20. listopadu 2013 č. 873 k Metodickému pokynu pro řízení výzev, hodnocení a výběr projektů v programovém období 2014–2020.
- ⇒ Usnesení vlády ČR ze dne 15. ledna 2014 č. 44 o Souboru metodických dokumentů k oblastem monitorování, zadávání veřejných zakázek, publicity a komunikace a přípravě řídicí dokumentace programů v programovém období let 2014 až 2020.
- ⇒ Usnesení vlády ČR ze dne 12. března 2014 č. 166 k Metodickému pokynu k revizi programů v programovém období 2014-2020.
- ⇒ Usnesení vlády ČR ze dne 9. dubna 2014 č. 242 k Dohodě o partnerství pro programové období let 2014 až 2020.
- ⇒ Usnesení vlády ČR ze dne 16. června 2014 č. 444 o Metodickém pokynu k rozvoji lidských zdrojů v programovém období let 2014 až 2020 a v programovém období let 2007 až 2013.

6. ZKUŠENOSTI Z OBDOBÍ 2007–2013

MMR-NOK zajišťoval v programovém období 2007–2013 roli hlavního koordinátora čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů (dále jen „SF“) a Fondu soudržnosti (dále jen „FS“) v České republice. Již v roce 2006 byl vytvořen nástroj pro koordinaci rozvoje indikátorových soustav, tzv. **Národní číselník indikátorů** (dále také „NČI“), který obsahoval po technické a metodické stránce sjednocené indikátory s jasnou definicí, měřením a kódováním. NČI byl tvořen jako dynamický a otevřený nástroj, který je schopen reagovat na potřeby jednotlivých operačních programů (dále také „OP“), tzn. dochází k jeho pravidelné aktualizaci v souladu s pravidly stanovenými MMR-NOK¹⁰.

Původní verze NČI z roku 2006 obsahovala převážně statistické ukazatele, jejichž zdrojem je např. Český statistický úřad (dále jen „ČSÚ“), které plně neodpovídaly potřebám nastavení celé indikátorové soustavy OP. Vzhledem k tomu, že v rámci schvalování jednotlivých operačních programů nebyly původně všechny ukazatele zahrnuty do NČI, došlo tak při jejich tvorbě ze strany jednotlivých ŘO k duplicitám, nepřesnostem a rozdílům v rámci metodického nastavení a následného hodnocení.

Z důvodu potřeby zajištění věcně správných a agregovatelných údajů o fyzické realizaci operačních programů a Národního strategického referenčního rámce (dále jen „NSRR“) bylo v období leden 2008 – duben 2009 provedeno sjednocení indikátorových soustav jednotlivých operačních programů, tzv. **„projekt Optimalizace NČI“**¹¹. Sjednocení spočívalo **ve sladění měrných jednotek, názvů a kódování** některých indikátorů tak, aby bylo sledování dosahovaných hodnot indikátorů srovnatelné mezi jednotlivými OP a následně agregovatelné na úroveň NSRR. Provedené změny byly pouze formálního a technického charakteru a ve většině případů nezasáhly do stanovených cílových hodnot jednotlivých indikátorů, nicméně pro ŘO a příjemce byly zátěží z důvodů nutnosti úprav závazné dokumentace. Pro zajištění auditní stopy byl vytvořen změnový list NČI, kde je možné všechny provedené úpravy vyhledat. V rámci výše zmíněného projektu byla také vytvořena **závazná metodika** pro rozšiřování indikátorové soustavy a využívání NČI¹² včetně nového nástroje, tzv. agregačních map.

Na základě informací z Evaluation Network Meeting¹³ se s obdobnými problémy potýkaly i ostatní členské státy EU. **Zkušenosti z programového období 2007–2013 potvrdily, že centrální koordinace** ze strany MMR-NOK a Odboru správy monitorovacího systému MMR **s pevně nastavenými pravidly, opírajícími se o Metodiku monitorování**¹⁴, která je adekvátně

¹⁰ Aktuální verze NČI pro programové období 2007-2013 včetně změnových listů je dostupná na: [http://www.strukturalni-fondy.cz/Narodni-organ-pro-koordinaci/Monitorovani-NSRR-2/Monitorovani-vecneho-pokroku/Aktualizace-Narodniho-ciselniku-indikatoru-\(1\)](http://www.strukturalni-fondy.cz/Narodni-organ-pro-koordinaci/Monitorovani-NSRR-2/Monitorovani-vecneho-pokroku/Aktualizace-Narodniho-ciselniku-indikatoru-(1)).

¹¹ Projekt Dokončení optimalizace Národního číselníku indikátorů (MMR-NOK); květen 2009; dostupné na: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/d34c052f-7fca-4425-95bd-3f8bbff7d24f/Dokonceni-optimalizace-NCI_zprava-pro-verejnost_d34c052f-7fca-4425-95bd-3f8bbff7d24f.pdf

¹² Metodika posuzování indikátorů pro zařazení do NČI (MMR-NOK); duben 2009, aktualizace září 2011; dostupné na: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Narodni-organ-pro-koordinaci/Monitorovani-NSRR-2/Monitorovani-vecneho-pokroku/Metodika-posuzovani-indikatoru-pro-zarazeni-do-NCI>.

¹³ Evaluation Network Meeting je expertní skupina pro oblast hodnocení na úrovni jednotlivých Generálních ředitelství (dále také „DG“), která je složená se zástupců členských států a EK. Jednotlivá DG mají ENM (případně jinak pojmenovanou obdobně fungující platformu) samostatné, tzn. DG REGIO, DG EMPL, DG AGRI i DG MARE se scházejí odděleně. V některých oblastech přípravy období 2014–2020 (např. ex-ante a společné indikátory) jsou za vybraná DG připravovány společné metodické pokyny a pořádána společná jednání.

¹⁴ Metodika monitorování programů strukturálních fondů a Fondu soudržnosti pro programové období 2007-2013 (MMR-NOK); září 2007, aktualizace prosinec 2011 (verze 2.7 k 1. 12. 2011); dostupné na: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Narodni-organ-pro-koordinaci/Monitorovani-NSRR-2>

reflektována monitorovacím systémem, se velmi osvědčila. Výsledkem jsou dostupné pravidelně agregované výstupy o věcném pokroku. Systém umožňuje snadno a rychle generovat aktuální hodnoty indikátorů, případně dohledat chyby, které např. v předchozím období, tj. 2004–2006, byly zásadní překážkou pro hodnocení.

Koordinovaná a správně nastavená pravidla nejsou však úplnou zárukou úspěšného hodnocení. V průběhu období 2007–2013 se sice podařilo překonat problémy spojené s nejednotností sledování napříč OP¹⁵, vysokou chybovostí v rámci měrných jednotek, numerických výpočtů apod., nicméně **většina výstupových ukazatelů nemá** silnou nebo žádnou **vazbu na výsledky**, proto např. známe rozlohu připravených investičních ploch, ale bez srovnání s investičními potřebami v daném regionu se jedná o pouhá čísla bez další přidané hodnoty. Současně je indikátorová soustava OP 2007–2013 jen **minimálně využitelná pro hodnocení úspěšnosti a účinnosti intervencí**. V programovém období 2014–2020 by měla být vedle správně nastavených kvantitativních indikátorů doplněna i o **kvalitativní ukazatele**¹⁶ a na ně navazující druhy hodnocení (např. CIE – Counterfactual Impact Evaluation).

Výše uvedené informace lze shrnout následovně. Pro programové období 2007–2013 existuje na úrovni NSRR a OP indikátorová soustava, která umožňuje agregaci dat z úrovně projektů. S její přípravou se však začalo velmi pozdě (až v průběhu programového období), což působilo značné metodické problémy při agregaci dat. Zároveň, vzhledem k postupu sestavování indikátorové soustavy, který musel být s ohledem na fázi implementace NSRR / OP zvolen, nemohla být nastavena tak, aby mohla být plně využita pro vyhodnocování intervencí.

Na základě výše popsaných praktických příkladů vznikl závazný metodický pokyn pro tvorbu a používání indikátorových soustav, který reflektuje zkušenosti z předchozích období a jehož cílem je nastavit přehledné a závazné postupy pro správné nastavení indikátorové soustavy a její využívání v rámci operačních programů a Programu rozvoje venkova v období 2014–2020 tak, aby byla zajištěna centrální pravidla pro jednotný systém monitorování, agregace a následné hodnocení v rámci ESI fondů na všech úrovních implementace.

---

¹⁵ I přes rozsáhlý a důkladný projekt Optimalizace NČI není v programovém období 2007–2013 u vybraných indikátorů stále jednoznačně zaručena srovnatelnost výsledků podobně zaměřených OP, např. OP LZZ sleduje počet podpořených osob, naopak OP PA počet úspěšně podpořených osob. V rámci ROP je pak složitá situace např. v oblasti cyklostezek a cyklotras.

¹⁶ Např. indikátory typu zvýšení kvality poskytovaných služeb nebo hodnocení kvality certifikovaných kurzů.

7. TVORBA INDIKÁTOROVÉ SOUSTAVY

V souvislosti s cílem EK lépe zajistit a prokázat dosahování výsledků intervencí vzrůstá oproti období 2004–2006 a 2007–2013 důraz na hodnocení programů. Jedním ze základních předpokladů pro dosažení tohoto cíle je správné nastavení strategie a intervenční logiky programu včetně indikátorové soustavy a jejich výchozích a cílových hodnot.

Indikátorové soustavy slouží k průběžnému i následnému vyhodnocování naplňování stanovených cílů na jednotlivých úrovních implementace a jejich správné a logické nastavení umožňuje agregaci dat dle různých atributů (např. agregace cílů za specifické cíle / opatření, investiční priority / priority Unie, tematické cíle nebo i územní dimenzi).

Správné nastavení indikátorových soustav z pohledu intervenční logiky, jejich využitelnosti, agregovatelnosti a vyhodnotitelnosti je základním předpokladem pro zajištění kvalitních podkladů pro řízení implementace a hodnocení fungování, vývoje a úspěšnosti podpořených intervencí a nastavených strategií z hlediska dosažení plánovaných cílů.

7.1. Intervenční logika

Požadavek na vytvoření indikátorové soustavy je součástí čl. 96 2 b (v) obecného nařízení, který vymezuje obsah a stanovení operačního programu. V případě programů EZFRV a ENRF je požadavek na vytvoření soustavy definován v čl. 8 nařízení o EZFRV a čl. 20 nařízení o ENRF, na které navazují prováděcí akty EK, tzn., u všech ESI fondů musí být stanovení indikátorové soustavy součástí definování strategie programu a její intervenční logiky. ŘO v rámci **pracovní skupiny k rozpracování programů 2014–2020** předloží pro každý z podporovaných specifických cílů¹⁷ vypracovanou teorii změny v grafické podobě dle obr. č. 1. včetně nadefinování soustavy indikátorů, která bude její součástí. Teorie změny (dále také TZ) bude aktualizována vždy pro jednotlivé verze programových dokumentů.

Nezbytnou součástí intervenční logiky / teorie změny jsou správně nastavené indikátory, které zajistí měřitelnost výstupů a souvisejících výsledků v přímé vazbě na specifické cíle programu. Nízká vypovídací schopnost indikátorů a jejich nedostatečná provázanost na cíle programu byly v programových obdobích 2004–2006 i 2007–2013 častými slabinami operačních programů nejen v ČR, ale i v ostatních členských zemích, což vede k přehodnocení přístupu k indikátorům ze strany EK pro programové období 2014–2020 a aplikaci nového logického rámce za pomoci správného stanovení tzv. teorie změny¹⁸.

Ve vazbě na nový logický rámec pro stanovení strategie, který je plně v souladu s návrhem Evropské komise, je pro budoucí období nutno v rámci každého specifického cíle připravovaného programu stanovit základní teorii změny, která je definována pomocí 3 základních otázek:

- ✓ **Co chceme a můžeme změnit?** – Jejíž podstata spočívá v definování konkrétních problémů, které chceme a jsme schopni intervencemi změnit.

---

¹⁷ Specifickým cílem je v tomto případě míněn cíl investiční priority, prioritní oblasti (v případě ENRF) resp. cíl nejnižší úrovně programu, která bude součástí závazné programové dokumentace.

¹⁸ Teorie změny (Theory of Change): Linda G. Morra Imas, Ray C. Rist, The Road to Results, 2009, The International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank, Washington, DC, ISBN 978-0-8213-7891-5, str. 109.

- ✓ **Jak toho chceme dosáhnout?** – Již v rámci tvoření strategie je nezbytné nastavit mechanismus konkrétního plnění strategie prostřednictvím definování jasných opatření a aktivit.
- ✓ **Jak ověříme, že jsme byli úspěšní?** – Musí existovat systém hodnocení dosažených výstupů a výsledků (v případě EZFRV i dopadů). Součástí ex-ante evaluace by mělo být ověření správného nastavení indikátorové soustavy a jejího vyhodnocení. Vedle předběžného hodnocení musí být také nastaven hodnotící systém, který definuje způsob ověření plnění stanovených cílů v podobě indikativního evaluačního plánu, *jeho posouzení ex-ante evaluátorem však není povinné.*

Uvedené tři otázky jsou základním parametrem pro aplikaci principu Evidence Based Cohesion Policy. Při přípravě strategie programu a návrhu specifických cílů a jejich měřitelnosti musí ŘO odpovědět na následující otázky, přičemž je nezbytné respektovat posloupnost uvedených kroků:

1. Jaký je současný stav v řešené oblasti?

Zpracovat situační analýzu s využitím statistických dat (tzv. kontextových indikátorů) i kvalitativních informací, zpracovaných studií a analýz, která podchytí stav a trendy v klíčových aspektech řešené oblasti a umožní následně identifikovat hlavní problémy včetně jejich územního rozměru.

2. Jakými ukazateli budeme sledovat, k jakému vývoji dochází v řešené oblasti?

Pro sledování vývoje stavu je nezbytné nastavit omezené množství **indikátorů kontextu**, které vystihnou nejdůležitější trendy v řešené oblasti a mohou v průběhu realizace programu upozornit, zda dochází k významné změně sledovaného prostředí. Pro tyto statistické / kontextové indikátory však musí platit podmínka, že pro ně budou v pravidelných intervalech dostupná spolehlivá data.

3. Jaký je hlavní problém, který má být řešen a jaké jsou jeho příčiny?

Na základě situační analýzy je nezbytné **identifikovat klíčová slabá místa** (pokud je to vhodné, lze využít např. i silných míst a příležitostí), která limitují zvyšování konkurenceschopnosti a dosažení sociální a územní soudržnosti, s důrazem na odhalení příčin těchto problémů. Příčiny by měly být identifikovány pokud možno co nejkonkrétněji a nejuplněji, aby nedošlo k chybnému nastavení intervence. Na identifikované příčiny v dalších krocích musí reagovat opatření programu (bod 6), další opatření mimo možnosti programu (bod 7), nebo mohou být příčiny označeny za nezměnitelné vnější faktory (bod 11).

4. Jakou konkrétní příčinu můžeme ovlivnit intervencemi ESI fondů?

S ohledem na alokaci programu a externí faktory vymezeného problému je vhodné pomocí intervence ESI fondů **řešit pouze vybrané příčiny problému**, které jsou prostřednictvím stanovené alokace odstranitelné, tzn. nelze vyřešit vše a vzhledem k výkonnostnímu rámci není vhodné si klást nesplnitelné cíle.

5. Jakých změn (specifických cílů), které povedou k eliminaci problémů, chceme a můžeme dosáhnout?

Stanovit reálný cíl a jeho územní dimenzi, který by měl být dosažitelný a zároveň dostatečně ambiciózní, aby významně přispěl k eliminaci problému. Cíl musí být konkrétně

specifikován včetně určení jeho územní dimenze a umožňovat svou následnou kvantifikaci. Cílem musí být dosažení změny, nikoliv její dosahování – „podpora“ není cílem, ale nástrojem.

6. Jaká opatření budeme podporovat, abychom dosáhli změny?

Je nutné **navrhnout opatření**, tedy aktivity, která budou podporovaná prostřednictvím programu a která jsou prioritní pro dosažení změny / cíle. Primární snahou je ovlivnit příčiny problémů, nikoliv (pouze) jejich následky. Opatření je nezbytné navrhovat s vědomím zkušeností s obdobnými opatřeními z programových období 2004–2006 a 2007–2013. Pokud se v minulosti realizace obdobných opatření neukázala jako účelná a účinná, popř. neměla dostatečnou absorpční kapacitu, je nutné zhodnotit příčiny tohoto stavu a přistoupit ke změnám.

7. Jaká další opatření mimo možnosti programu musí být přijata, aby mohlo být změny dosaženo?

Programy jsou jedním z nástrojů a tedy i příležitostí pro řešení daného problému / jevu vyskytujícího se v socioekonomickém prostředí země. Jeho možnosti, jak přispět k eliminaci problému, jsou tedy omezené, což vyplývá ze skutečnosti, že na ovlivňování dané situace se podílí celý socioekonomický prostor a podléhá jeho vývoji. Pokud úspěšně realizovaná opatření programu nevedou k očekávané změně, mohou být potřebná další **doplňující opatření**, která leží mimo kompetence ŘO, např. legislativní opatření, doplňující podpora z národních, regionálních či místních zdrojů, která není způsobilá pro kohezní politiku. Z toho důvodu musí mít strategie programu oporu v nadřazených strategických a koncepčních dokumentech, které směřují k realizaci potřebných souvisejících opatření. Při hodnocení programu je tak sledována i realizace těchto opatření, což může pomoci lépe objasnit případné nedostatečné naplňování cílů programu. Další opatření musí reagovat na identifikované příčiny problému, tj. měly by být doplňkem k opatření, které řeší vybrané příčiny (viz bod 4).

8. Jaké předpoklady musí být splněny, aby tato opatření vedla k požadovaným změnám?

ŘO navrhuje specifické cíle **s určitými předpoklady a hypotézami**, které musí platit, aby podpořená opatření přinesla potřebnou změnu. Mohou se týkat např. chování cílových skupin, existence příčinných vazeb aj. Tyto předpoklady je nezbytné pojmenovat a uvažovat je při ex-ante, průběžném i ex-post hodnocení programu. Pokud úspěšně realizovaná opatření nevedou k očekávané změně, jednou z příčin může být neplatnost těchto předpokladů, což vyžaduje změnu opatření.

9. Jakými ukazateli budeme sledovat, zda se daří tato opatření realizovat?

Stejně jako cíle i navržená opatření musí být měřitelná prostřednictvím **indikátorů výstupu**. Indikátor výstupu představuje přímý produkt realizace projektů, kterými je opatření naplňováno a slouží proto jako věcný ukazatel realizace opatření, respektive aktivit. To předpokládá důkladnou znalost problematiky, a tedy i představu o konkrétních změnách v území, kterou lze podpořit indikovanými výstupy, tedy již reálnou představou o tom, co by mělo být vybudováno, vytvořeno, zajištěno a kde. Z toho vyplývá již poměrně realistická představa o způsobu plnění cílů dané strategie a tedy i absorpční kapacitě pro plnění daného cíle v území.

10. Jakými ukazateli budeme sledovat, zda ke změně došlo?

Stanovený cíl je nezbytné kvantifikovat a tím zaručit měřitelnost jeho dosahování pomocí tzv. **indikátorů výsledku**. Primárními kritérii pro indikátor výsledku je jeho vypovídací schopnost o dosažené změně a přesně definovaný způsob měření a dostupnost, včetně předem nastavené výchozí hodnoty. Ověření správného nastavení výchozích a cílových hodnot celé indikátorové soustavy by mělo být součástí ex-ante evaluace.

11. Jaké jsou další vnější faktory, které mohou mít vliv (pozitivní i negativní) na úspěch při dosahování změny?

Kromě opatření programu a dalších nezbytných opatření mohou působit další **externí faktory**, které jsou jen velmi obtížně nebo nejsou vůbec ovlivnitelné. Zjevným příkladem z programového období 2007–2013 je hospodářská krize, která měla dopad na dosahování cílů řady programů. I tyto potenciální faktory musí ŘO uvažovat pro lepší budoucí explanaci vývoje programu. Negativně působící potenciální faktory by se měly stát také součástí analýzy rizik, která určí možné reakce na tyto faktory.

12. Kdy a jak ověříme, zdali se nám požadovaných změn povedlo dosáhnout?

ŘO v návaznosti na definovaný specifický cíl také v rámci příprav programu navrhne konkrétní způsob ověření plnění stanovených cílů včetně indikativního **evaluačního plánu** (*jeho posouzení ex-ante hodnotitelem však není povinné*), který stanoví harmonogram a obsah jednotlivých hodnocení. Tato otázka již není přímo součástí níže uvedeného obrázku č. 1, nicméně bude nutné ji zpracovat v rámci přípravy implementace programu.

Pravidlo č. 1: ŘO prokazatelně zajistí skutečnou provázanost a logickou návaznost výše popsanych kroků v rámci navržené intervenční logiky / teorie změny. Pro přehledné ověření souvislostí využije zpracování v podobě schematickeho zobrazení odpovědí na jednotlivé otázky (viz Obrázek 1), které bude zpracováno pro každý specifický cíl¹⁹ v rámci struktury programu včetně návrhu soustavy indikátorů. Vzorový příklad zpracování intervenční logiky je součástí přílohy. V případě úprav programové strategie resp. revize programu musí být TZ aktualizovány. Aktualizace teorií změny je prováděna pouze u těch specifických cílů, které jsou revizí programové strategie dotčeny.

Ověření logických vazeb mezi jednotlivými kroky musí být předmětem ex-ante evaluace (viz obecného nařízení čl. 55(3)), a následně pak průběžné a ex-post evaluace. Propracovaná vnitřní koherence programu je podmínkou nejen pro dosahování kvalitních výsledků, ale i pro správnou a snazší interpretaci vývoje programu a údajů z MS2014+.

V souladu s požadavkem EK na splnění předběžné podmínky č. 7, která definuje povinnost členskému státu zajistit dostupné datové zdroje pro vyhodnocení úspěšnosti intervencí je definováno pravidlo č. 2.

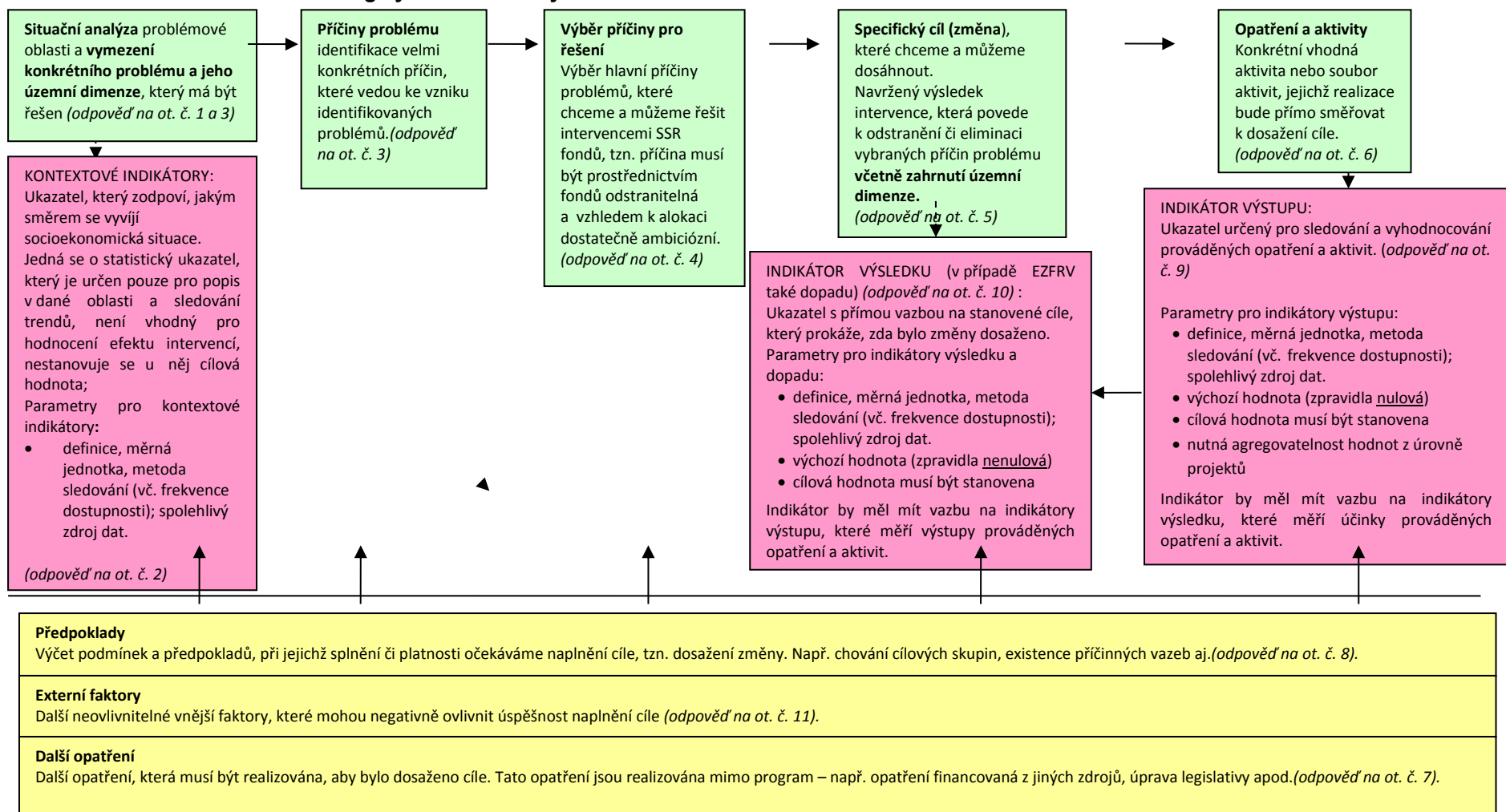
Pravidlo č. 2: Pro potřeby provádění hodnocení je nezbytné zajistit a poskytnout zdroje nutné pro provádění evaluací a zavést postupy pro tvorbu a sběr potřebných údajů, včetně údajů týkajících se společných indikátorů stanovených ze strany EK a také specifických indikátorů, které budou stanoveny pro jednotlivé programy (viz čl. 54(2)).

---

¹⁹ Specifickým cílem je v tomto případě míněn cíl investiční priority, resp. cíl nejnižší úrovně programu, která bude součástí závazné programové dokumentace.

ŘO by se v rámci této problematiky měl zaměřit na kvalitní nastavení indikátorové soustavy, tj. vybrat nejen relevantní indikátory z hlediska věcného zaměření, ale také nastavit výchozí a cílové hodnoty indikátorů tak, aby pokud možno v průběhu programového období nemusely být upravovány. ŘO musí být schopen vyhodnotit plnění každého specifického cíle a na něj navázané indikátory jak v průběhu implementace, tak i po jejím ukončení. Indikátory by měly být ve všech relevantních zprávách doplněny kvalitativním komentářem, který bude informovat, jak je indikátor plněn tzn., jakým způsobem dochází jejich prostřednictvím k plnění stanovených cílů programu.

Obrázek 1: Nastavení intervenční logiky – teorie změny

Zdroj: MMR-NOK

7.2. Požadavky na tvorbu indikátorové soustavy

Obecné požadavky

Každý specifický cíl, kterého má být dosaženo v rámci programu musí mít jasně stanovené věcné indikátory (výstupové i výsledkové) a finanční ukazatele. Dle doporučení EK²⁰ by specifický cíl (dále SC) měl být úzce zaměřen a neměl by obsahovat více jak 2 výsledkové indikátory. V případě, že jsou SC nastaveny příliš široce, je nezbytné buď přistoupit k prioritizaci / koncentraci intervencí nebo nastavit více výsledkových indikátorů, jejichž opodstatnění bude muset být ze strany ŘO odůvodněno.

Pravidlo č. 3: Všechny indikátory používané v programu musí mít **vazbu na stanovený specifický cíl a navazující strukturu programu**. Pokud je to vhodné, může být jeden indikátor využit pro měření postupu implementace v rámci více specifických cílů dle teorie změny a investičních priorit / prioritních oblastí (pro EZFRV) / specifických cílů (pro ENRF). Z těchto indikátorů bude sestavena soustava indikátorů daného programu, tzv. **agregační mapa** (blíže viz kap.8.4.1).

Pravidlo č. 4: Nejvyšší úroveň programu, na které musí být nastaveny věcné cíle v podobě indikátorů, představují prioritní osy / priority Unie. Současně platí, že indikátory musí být definovány pro každý specifický cíl investiční priority / specifického cíle (v případě ENRF) / prioritní oblast (v případě EZFRV), případně na nižších úrovních programu, jsou-li definovány.

EK v rámci jednotlivých nařízení k fondům stanovila **společné indikátory (Common indicators)** výstupu a výsledku (případně dopadu pro EZFRV) za účelem agregace informací v členské zemi a napříč všemi členskými zeměmi EU. Společné indikátory odráží intervenční oblasti EFRR, FS a ESF. Obdobně byl nařízením stanoven povinný soubor indikátorů i pro EZFRV a ENRF.

Pravidlo č. 5: **ŘO používají společné indikátory vždy, když je to vhodné** (chápáno vždy, kdy je to možné). Jedná-li se o aktivitu, která koresponduje s několika indikátory, pak by měly být použity všechny tyto společné indikátory, jsou-li zároveň indikátorem v rámci dané části programu. Seznam společných indikátorů a jejich definic je automaticky součástí NČI 2014+²¹.

Jednotlivé programy si dále mohou stanovit další výsledkové a výstupové indikátory, tzv. **specifické indikátory** (Programme specific indicators); omezené množství pro každý specifický cíl, které budou nad rámec společných indikátorů monitorovat naplňování stanovených národních cílů.

Relevantní společné a specifické indikátory z úrovně programů budou vyhodnocovány na úrovni priorit financování Dohody o partnerství. Jako relevantní budou vybrány ty indikátory, které vypovídají o naplňování zmíněných priorit financování a očekávaných výsledků Dohody.

Společné indikátory pro ESF

Pro programy spolufinancované z ESF jsou definovány společné indikátory²², prostřednictvím nichž dochází ke **sledování počtu účastníků intervencí** v členění dle pohlaví, věku, postavení na trhu práce, vzdělání apod. Soubor společných indikátorů monitorujících účastníky intervencí je součástí Přílohy I a II nařízení o ESF a v rámci systému na sledování účastníků intervencí (dále IS ESF201+) je

²⁰ Draft Template and Guidelines for the Content of the Operational Programme – vision 3 21. 5. 2013.

²¹ S výjimkou vybraných společných indikátorů pro ENRF, které se týkají mořského rybolovu, který není pro ČR relevantní.

²² V programovém období 2007–2013 se jednalo o povinné indikátory, které jsou definovány v rámci Přílohy XXIII nařízení Rady (ES) č.1828/2006.

uváděna jako tzv. karta účastníka (viz příloha č. 2). Metodické konstrukce těchto indikátorů vychází z Metodického doporučení EK pro monitorování a evaluaci ESF programů, příloha C a dle pravidla č. 5 jsou součástí NČI2014+. Metodická doporučení způsobu sledování účastníků intervencí jsou definována v rámci navazující přílohy D výše zmíněného metodického doporučení. Zpracování osobních údajů o účastnících (tzv. mikrodat) je prováděno v rámci IS ESF2014+, na základě propojení MS 2014+ s IS ESF2014+ a centrálními registry veřejné správy zejména databází České správy sociálního zabezpečení a databází Úřadu práce. IS ESF2014+ zajišťuje sběr osobních údajů a jejich agregaci do podoby pseudonymních a anonymizovaných údajů o účastnících v souladu s Přílohou I nařízení o ESF, které v agregované podobě předává do MS2014+.

Ve vazbě na legislativní rámec ČR a zákon o ochraně osobních údajů bylo ze strany ÚOOÚ vyhotoveno stanovisko ke způsobu sběru a nakládání s osobními údaji, které definuje pravidla pro sběr osobních údajů o účastnících v rámci ESI fondů pro programové období 2014-2020.

Pravidlo č. 6: Subjekty implementace musí ve spolupráci s relevantními partnery např. ČSÚ v souladu s pravidlem č. 2 zajistit dostatek kvalitních datových podkladů pro vyhodnocení plnění cílů a efektů intervencí a zároveň při sběru a nakládání s osobními údaji respektovat legislativní rámec ČR v oblasti zákona o ochraně osobních údajů a stanoviska ÚOOÚ vydaná k této problematice.

Je doporučeno, aby z úrovně projektů byly požadovány jen ty údaje, které nebude možné získat automatickým propojením IS ESF2014+ s dalšími databázemi. U detailního členění indikátorů zaměřených na účastníky intervencí podle přílohy I a II nařízení o ESF není požadováno nastavování cílových hodnot. Cílové hodnoty se nastavují pouze u primárních indikátorů (viz pravidlo č. 9).

ENVI indikátory

S ohledem na požadavek obecného nařízení (čl. 8, 55(3) a 111(4 f)) k poskytování informací o podpoře plnění cílů v oblasti změny klimatu, budou v rámci NČI / indikátorových soustav stanoveny indikátory, které se k tomuto tématu vztahují a napomohou vyhodnotit toto environmentální téma.

Pravidlo č. 7: ŘO má povinnost do svých indikátorových soustav zapracovat environmentální indikátory (tzv. ENVI indikátory), jejichž soubor byl definován na základě diskuzí s jednotlivými SEA hodnotiteli programů. ENVI indikátory musí být využívány ze strany ŘO na úrovni specifických cílů a projektů všude tam, kde je to vhodné, tak aby došlo k jednotnému monitorování environmentální problematiky napříč programy.

Interní indikátory

Pravidlo č. 8: V rámci indikátorové soustavy programu **mohou být nastaveny tzv. interní indikátory**, které nejsou součástí programové dokumentace, a tudíž nepodléhají schvalování EK, nicméně jsou součástí NČI 2014+ a agregační mapy příslušného programu. Tento typ indikátorů může být nastavován z důvodu interní potřeby programu. Případně se může jednat o pomocné indikátory doplňující agregaci dat. **Projekt nesmí nikdy naplňovat pouze interní indikátor**, tzn. interní indikátor musí být na projektu použit spolu s dalším, hlavním indikátorem tak, aby byla naplněna intervenční logika a zajištěno monitorování výstupů a výsledků. **Alokace jednotlivých úrovní programu musí odpovídat nastavení cílových hodnot hlavních indikátorů²³ a milníků.** *MMR-NOK doporučuje používat interní indikátory pouze v omezené míře a při nastavování cílů programu se zaměřit na správné nastavení hlavní indikátorů.*

²³ S výjimkou vybraných hlavních indikátorů ESF a EZFRV, u kterých nemusí být vůči EK závazně stanoveny cílové hodnoty. V tomto případě bude alokace odpovídat středním hodnotám zvoleného intervalu.

Stanovování hodnot indikátorů

Pravidlo č. 9: Všechny indikátory musí mít **stanoveny a náležitě zdůvodněny cílové hodnoty** bez ohledu na to, na které úrovni jsou využívány a zdali jsou závazné a součástí programového dokumentu či jiné dokumentace, která nepodléhá schvalování EK, tzn. cílové hodnoty jsou stanovovány jak u hlavních, tak u interních indikátorů, které jsou součástí interní dokumentace a MS2014+²⁴. Uvedené zdůvodnění nemusí být součástí programového dokumentu, ale pro zajištění know-how bude povinně u všech indikátorů zaneseno v rámci MS2014+. **U interních indikátorů** (v případě ESF a EZFRV také u hlavních indikátorů, které nemají závazně stanovené cílové hodnoty vůči EK) **na programové úrovni** je možné provádět **intervalové nastavení hodnot**, kdy střední hodnota (aritmetický průměr) intervalu odpovídá cílové hodnotě plnění tzn. nastavený interval daného indikátoru vyjadřuje akceptovatelný výsledek. Interval musí být nastaven na základě diskuze s MMR-NOK a relevantními partnery a obdobně jako při definování cílové hodnoty musí být náležitě zdůvodněn²⁵.

Správné nastavení cílové hodnoty vyžaduje konkrétní znalosti toho, jaké výstupy intervence by se měly podporovat a za jakou cenu. V současné době neexistuje metodika jak správně definovat cílové hodnoty indikátorů. Vzhledem k rozmanitosti aktivit a faktorů, které ovlivňují cenu požadovaných výstupů, je také velice složité ji vytvořit. V rámci současných debat je **u vybraných aktivit, tzn. tam, kde je to možné, doporučováno postupovat metodou jednotkových nákladů (např. u měkkých projektů), zpracováním studií proveditelnosti, analýz nákladů a přínosů (CBA) či expertním posouzením a v neposlední řadě se předpokládá uplatnění zkušeností z praxe**. Jestliže se jedná o zcela novou aktivitu, pro kterou nelze odvodit cílové hodnoty z praxe, MMR-NOK doporučuje vycházet z výše uvedených analýz potřeb a provést odborný odhad cílů. U těchto druhů aktivit je doporučeno provést včasné vyhodnocení plnění cílů a případně dopřesnění hodnot v rámci revize programu. Nastavení cílových hodnot by mělo být předmětem analýz při definování strategií a jejich ověření musí být předmětem navazující ex-ante evaluace.

V rámci přípravy programu musí ŘO zpracovat seznam indikátorů, který bude obsahovat informace uvedené v tabulce č. 1. V souladu s pravidlem č. 9 musí být detailní informace zpracovány pro všechny indikátory programu. Součástí programové dokumentace bude však pouze seznam hlavních indikátorů v rozsahu informací požadovaných EK²⁶.

---

²⁴ Závazné cílové hodnoty jsou v rámci programového dokumentu nastavovány pouze tam, kde to EK vyžaduje, nicméně pro potřeby řízení programu a Dohody o partnerství je požadováno nastavovat indikativní a nezávazné cílové hodnoty v rámci MS2014+ u všech indikátorů včetně vysvětlujícího komentáře o způsobu jejich nastavení. Výjimku představují kontextové, dopadové indikátory SZP a dílčí indikátory v rámci rozpadového pravidla, např. indikátory týkající se detailního členění účastníků projektů dle Přílohy nařízení o ESF. U nárokových žádostí o dotaci v rámci EZFRV je možné aplikovat specifický postup. V dostatečně odůvodněných případech je možné provést identifikaci hodnot pouze v rámci povinného komentáře.

²⁵ Technické řešení MS2014+ bude umožňovat v rámci interních indikátorů (v případě ESF a EZFRV také u hlavních indikátorů, které nemají závazně stanovené cílové hodnoty vůči EK) zadat cílovou hodnotu a) bodově (tzn. jednou hodnotou) případně za b) intervalově. Na základě zadaného intervalu dojde k automatickému vypočítání střední hodnoty (aritmetického průměru). Způsob zadání hodnoty bude na zvážení ŘO. Do procesu agregace vstupují vždy jen cílové hodnoty bodové či střední hodnoty intervalu tzn. není povolena agregace intervalů jako takových.

²⁶ V případě ESF a EZFRV jsou v programovém dokumentu cílové hodnoty indikátorů definovány pouze pro tzv. cílové indikátory (Target indicators).

Tab. č. 1: Seznam všech indikátorů programu¹

Investiční / prioritní oblast (pro EZFRV) / specifický cíl (pro ENRF)	Specifický cíl dle TZ	Cílová skupina / územní dimenze ⁴	Indikátor ²						Výchozí hodnota / (rok)	Cílová hodnota ³	Zdroj dat, frekvence sledování	Odůvodnění, jakým způsobem byly hodnoty stanoveny ⁵
			Kód NČI 2014+	Společný / specifický indikátor (C / S)	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup / výsledek / dopad)	Závaznost indikátoru hlavní / interní (H / I)				

Poznámky:

¹ Seznam obsahuje společné a specifické indikátory výstupu, výsledku, v případě EZFRV také dopadu. Indikátory musí být nastaveny pro každou investiční prioritu / prioritní oblast (v případě EZFRV) / specifický cíl (v případě ENRF). Tabulky jsou vytvářeny samostatně pro každou prioritní osu / prioritu Unie tzn. počet tabulek bude odpovídat počtu prioritních os / priorit Unie v programovém dokumentu. V případě, že jeden indikátor je obsažen ve více investičních prioritách / prioritních oblastech či specifických cílech jedné prioritní osy / priority Unie, tolikrát se bude indikátor v tabulce opakovat, neboť nastavování cílů je nezbytné provést na každé této úrovni.

² Detaily konkrétních indikátorů musí být v souladu s NČI 2014+ a agregační mapou daného programu:

- U těch indikátorů, na jejichž hodnoty jsou navázány milníky, je použito označení „M“ např. **070100^M**
- Společné indikátory (Common indicators) jsou označovány „C“ včetně příslušného kódu dle EK, je-li stanoven.
- Specifické indikátory (Programme - Specific indicators) jsou označovány „S“.
- Závaznost indikátoru vůči EK a povinnost stanovování jejich hodnot v programovém dokumentu je identifikováno prostřednictvím hlavních / interních indikátorů (hlavní indikátory jsou označovány „H“, interní indikátory „I“).

³ Programy stanoví cílové hodnoty pro všechny indikátory až do roku 2023. Cílová hodnota je nastavována ve vztahu k celkové alokaci tzn. včetně započítávání výkonnostní rezervy. V případě, že metodické pokyny EK určují pro některé fondy cílovou hodnotu k roku 2020, zahrnuje tento údaj i hodnoty předpokládaných efektů z let 2021 a 2022. U indikátorů označených jako milníky jsou dílčí hodnoty pro roky 2016 a 2018 nastavovány v samostatné tabulce, viz tab. č. 2. U interních indikátorů (v případě ESF a EZFRV také u hlavních indikátorů, které nemají závazně stanovené cílové hodnoty vůči EK) na programové úrovni je možné provádět intervalové nastavení hodnot, kdy střední hodnota (aritmetický průměr) intervalu odpovídá cílové hodnotě plnění. Nastavení intervalu bude pak slovně popsáno v rámci posledního sloupce „Odůvodnění...“.

⁴ V případě, že se vybraný specifický cíl vztahuje pouze na konkrétní cílovou skupinu nebo územní oblast, prosím specifikujte cílové hodnoty přímo na danou skupinu či region.

⁵ Sloupec nemusí být součástí programového dokumentu, ale bude součástí podkladů k vytváření indikátorových soustav v rámci PS k rozpracování programových dokumentů. Pro uchování informací budou jednotlivá odůvodnění zpracována také v rámci MS2014+ a to u všech indikátorů, které jsou součástí indikátorové soustavy, tzn. nad rámec programové dokumentace bude tabulka obsahovat také interní indikátory programu, budou-li ze strany ŘO stanoveny.

Indikátory na projektech

Aby byly indikátory v podobě výstupů a výsledků jednoduše agregovatelné a vyhodnotitelné, je definováno následující pravidlo:

Pravidlo č. 10: Každá operace / projekt musí sledovat indikátory, které reflektují provedené aktivity a plnění specifického cíle. Tzn. **pro každý projekt musí být vybrán minimálně jeden výstupový hlavní indikátor, který reflektuje provedené aktivity projektu.**

Indikátory definované v rámci projektu / operace musí mít **nastavené výchozí a cílové hodnoty, které jsou zpravidla předmětem hodnocení žádosti**²⁷. Je nepřijatelné, aby na projektu nebyl sledován žádný indikátor či byl sledován pouze indikátor „počet projektů“. Projekty, které nebudou splňovat toto pravidlo, nesmí být podporovány, ani proplaceny ze strany poskytovatele podpory²⁸.

U všech projektů je doporučováno, aby byl nastaven také výsledkový indikátor, který nejlépe vystihne měřitelnou změnu, jež má být prostřednictvím operace / projektu dosaženo. V případech, kdy je na základě požadavku EK na úrovni specifického cíle v rámci programu nastaven výsledkový indikátor statistické povahy, který hodnotí stav celkového prostředí a pro projektovou úroveň by bylo obtížné zajistit jeho sledování, je v rámci indikátorové soustavy doporučováno definovat interní výsledkový indikátor, který zajistí měřitelnost příspěvku projektu k plnění SC. U projektů, které nebudou sledovat žádný výsledkový indikátor, musí být ze strany žadatele v žádosti o podporu povinně vyplněno textové pole popisující konkrétní cíle projektu včetně popisu očekávaných výsledků a změny, které má být prostřednictvím projektu dosaženo. Upozorňujeme, že tento přístup je limitující z hlediska vyhodnocování a prokazování výsledků, neboť textové popisy v rámci projektů nelze následně využít při automatické agregaci dat z úrovně projektů na úroveň programu a Dohody o partnerství. O to větší důraz musí být ze strany ŘO kladen na evaluační aktivity programu.

Pravidlo č. 11: ŘO / Subjekty implementace podílející se na výběru a hodnocení projektů musí v rámci hodnocení projektu posoudit návaznost projektu / operace na plnění specifického cíle programu. Nesmí být vybrán projekt, který by podporoval aktivity mimo nastavenou strategii Dohody o partnerství a programu resp. teorii změny jednotlivých specifických cílů.

MMR-NOK ve vazbě na pravidla č. 10 a 11 doporučuje nastavit soubor výsledkových indikátorů na úrovni specifických cílů tak, aby ve všech případech mohly být použitelné na úrovni projektů a byla tak prokazatelně zajištěna provázanost vybraného projektu ke specifickému cíli programu. Problematika nastavení výsledkových indikátorů je blíže popsána v kap. 7.3.2.

Indikátory a NČI2014+

Pravidlo č. 12: V rámci celé indikátorové soustavy, tzn. na úrovni projektů, integrovaných nástrojů, programů, ani na vybrané indikátory na úrovni Dohody o partnerství se **nesmí vyskytovat indikátory,**

²⁷ EK doporučuje, aby výsledkové indikátory byly předmětem hodnotícího procesu v rámci výběru projektů. Z toho vyplývá, že každý projekt by měl své přínosy prokázat prostřednictvím výsledkových indikátorů, které sami o sobě nemusí být součástí agregace, ale budou stanoveny na vyšší úrovni než výstupové indikátory a v rámci daného projektu budou poukazovat na příspěvek k plnění stanovených cílů. Nastavení indikátorové soustavy bude podléhat diskusi mezi ŘO a NOK a správce NČI 2014+ bude při posuzování návrhu výsledkových indikátorů brát ohledy na limity měřitelnosti, které jsou s indikátory spojené.

²⁸ U vybraných opatření mohou být místo konkrétních indikátorů použity technické šablony (např. zaškrťovací seznamy) umožňující následnou agregaci dat do hodnot za vybrané indikátory (např. aktivity v rámci EZFRV).

které nebyly schváleny jako součást NČI 2014+, tzn. na základě zkušeností z období 2007–2013 nebudou využívány tzv. doplňkové indikátory²⁹.

Pravidlo č. 13: Indikátorové soustavy musí být vytvářeny koordinovaně, tzn. **všechny indikátory v rámci soustav jsou posuzovány správcem NČI 2014+** (role MMR-NOK) tak, aby bylo zamezeno vytváření duplicit a nejednotných přístupů napříč programy. Závazná pravidla pro vytváření nových indikátorů a jejich zařazení do NČI 2014+ jsou definována tímto metodickým pokynem v rámci kapitoly č. 8.3.1

Pravidlo č. 14: Každý indikátor na všech úrovních programu či Dohody o partnerství musí mít **definovány všechny parametry v souladu s obsahem NČI 2014+** (viz tab. č. 4).

Kvalita indikátorů, jejich metodické nastavení a využitelnost by měly být zhodnoceny na základě zkušeností z programového období 2007–2013, což bude předmětem činnosti **pracovní skupiny k rozpracování programů 2014–2020**.

---

²⁹ Doplňkové indikátory byly využívány v období 2007–2013. Jednalo se o indikátory používané v rámci implementace OP, které nebyly zařazeny do NČI. Doplňkové indikátory nebyly součástí NČI ani centrálního monitorovacího systému MSC2007. Doplňkové indikátory byly však součástí agregační mapy OP a informačního systému ŘO (např. IS Monit7+) a sloužily pro statistické potřeby a detailní monitoring ŘO.

7.3. Kontextové, výsledkové a výstupové indikátory a jejich nastavení

7.3.1. Kontextové indikátory (Context indicators)

Statistické (kontextové) ukazatele jsou vhodné pro sledování stavu národní či regionální situace, nikoliv aktuálních stavů věcného plnění programu. Z pohledu řízení implementace nejsou u kontextových indikátorů stanovovány cílové hodnoty a současně nejsou použity ani jako milníky, neboť na jejich vývoj mají vliv i jiné faktory než realizace dané intervence, tj. u těchto ukazatelů nelze hodnotit čistý efekt intervencí. Vhodně zvolené kontextové indikátory jsou takové indikátory, které jsou pravidelně dostupné v rámci statistického šetření členského státu, případně i EU (Eurostat) a jejich hodnoty byly využity při definování strategie, potřeb a tvorbě intervenční logiky / teorie změny. Sada kontextových indikátorů musí mít také vazbu s nedefinovanou sadou výsledkových indikátorů, resp. dopadových v případě EZFRV. V tomto ohledu je nezbytné vzít v úvahu zpoždění statistických údajů a jejich omezení při využití v rámci pravidelných hodnocení.

Vybrané příklady kontextového indikátoru:

Hrubý domácí produkt na obyvatele v PPS, EU 27 = 100 v %

Obecná míra nezaměstnanosti v ČR v %

Míra zaměstnanosti žen v ČR v %

Poměr celkového objemu nákladní přepravy k HDP v %

Souhrnný inovační index ČR

Míra recyklace odpadů v % či tunách za rok

Produkce tržních ryb v tunách

Podíl zemědělců (potravinářů) s ochrannou známkou v %

7.3.2. Výsledkové indikátory (Result indicators)

Na úrovni specifických cílů programů jsou stanoveny výsledkové indikátory, které **prokazují účinky** daného projektu resp. změnu / přínosy programu / Dohody o partnerství. Indikátory měří výsledek pomoci (intervencí) a jsou důležitým podkladem pro řízení programu po celou dobu jeho implementace. Výběr vhodného výsledkového indikátoru usnadní celkové porozumění navržené teorie změny a rovněž usnadní následné posuzování naplňování stanovených cílů. Nezbytnou podmínkou využitelnosti je nastavení výchozí a cílové hodnoty výsledkového indikátoru. Tento typ indikátoru vyjadřuje např. informaci o změnách výrobních kapacit nebo vývoji produkce u příjemců pomoci.

Indikátory výsledku charakterizují jevy, které lze vyjadřovat spíše v naturálních (fyzických) jednotkách (např. snížení jízdní doby), nebo v peněžních jednotkách (např. snížení dopravních nákladů). Indikátor by měl mít vazbu na indikátory výstupu, která měří výstupy prováděných opatření a aktivit.

Vybrané příklady výsledkového indikátoru:

Snížení fluktuace pracovníků implementační struktury v %

Snížení energetické náročnosti budov v kWh za rok

Zvýšení zaměstnanosti / ekonomické aktivity podpořené skupiny (přístup ESF – kdy je sledována změna pouze podpořené / užší skupině)

Zvýšení kapacity na třídění, úpravu a recyklaci odpadů v tis. tunách za rok

Celkové výměry ploch pod závazky nárokových žádostí o dotaci v ha

Podíl počtu zemědělských podniků zapojených v režimech jakosti, příp. Počet zemědělských podniků nově zapojených v režimech jakosti

Způsob naplňování výsledkových indikátorů je nezbytné pravidelně analyzovat, neboť vlivem externích faktorů může dojít k odlišnému naplňování původně stanovených cílů, například je-li počet dopravních nehod výsledným ukazatelem programu podporujícího bezpečnější silnice, pak by formální přechod k železniční dopravě či lepšímu chování řidičů mohl být považován za stimul, který by vedl ke změně stávající situace a ovlivňování hodnoty výsledkového indikátoru. V rámci analýz je proto nezbytné provádět pravidelná hodnocení stavu plnění a šetření, které prověří, jaké faktory přímo ovlivňují naplňování daného indikátoru a zdali dochází ke správnému plnění cílů intervence. Harmonogram pravidelného hodnocení je definován v rámci navazujících metodických pokynů (MP monitorování 2014-2020 1. část).

Povinné parametry pro indikátory výsledku jsou:

- kód, název, definice, měrná jednotka, metoda sledování (vč. frekvence dostupnosti); spolehlivý zdroj dat (vše vychází z NČI 2014+);
- výchozí hodnota (pro vyšší než projektovou úroveň je zpravidla nenulová)³⁰
- cílová hodnota - musí být stanovena vždy;
- sleduje se dosažená hodnota (reálné plnění) a pokud je to metodicky možné, tak závazek příjemců (suma cílových hodnot z projektů).

Výchozí hodnota výsledkového indikátoru je poslední dostupná aktuální hodnota naměřená před začátkem realizace programu či projektu a může být nenulová. Výchozí hodnota se během realizace programu nemění.

Pravidlo č. 15: Z důvodu zajištění agregovatelnosti je doporučeno i pro výsledkové indikátory **nastavit sledování v absolutních hodnotách** a minimalizovat využívání podílových indikátorů s měrnou jednotkou **procenta**. **Na úrovni projektů musí být výsledkové indikátory vstupující do agregace využívány pouze v absolutních jednotkách**. Využívání podílových indikátorů je možné pouze za předpokladu, že na dané úrovni bude současně nastaven také indikátor v absolutní hodnotě určený pro účely interpretace hodnot ve vztahu k poměřované veličině či stavu.³¹

Harmonogram a způsob hodnocení každého z výsledkových indikátorů musí být součástí přípravy programové strategie a správnost nastavení způsobu hodnocení musí ověřit ex-ante evaluace. Při agregaci a interpretaci dat, jejichž výchozí hodnota je různá od nuly, je nutné vhodně nastavit způsob agregace a uvádět všechny hodnoty (výchozí, cílové a dosažené) společně.

Cílová hodnota výsledkového indikátoru je plánovaná hodnota indikátoru ke dni ukončení realizace programu či projektu. Programy stanoví cíle pro výsledkové indikátory až do roku 2023. V případě, že metodické pokyny EK určují pro některé fondy cílovou hodnotu k roku 2020, zahrnuje tento údaj i hodnoty předpokládaných výsledků pro roky 2021 a 2022.

³⁰ Nulové výchozí hodnoty u výsledkových indikátorů jsou relevantní pouze v případech, kdy se jedná, o zcela novou intervenci případně to metodická konstrukce indikátoru z logiky věci neumožňuje např. u výsledkových indikátorů definovaných v příloze č. 2 nařízení o ESF, které sledují účastníky, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti, účastníky v procesu vzdělávání / odborné přípravy po ukončení své účasti, neaktivní účastníky, kteří znovu začali hledat zaměstnání po ukončení své účasti, bývalí účastníci, jejichž situace na trhu práce se zlepšila atd..

³¹ Nastavení indikátorové soustavy bude podléhat diskuzi mezi ŘO a NOK a správce NČI 2014+ bude při posuzování návrhu výsledkových indikátorů brát ohledy na limity měřitelnosti, které jsou s indikátory spojené.

Odhad cílové hodnoty výsledkového indikátoru je nastavován ve vazbě na navrženou teorii změny a přidělenou alokaci programu. Tato hodnota bude ovlivněna jednak programem (tzn. jeho realizací), ale i dalšími faktory, např. národními intervencemi. Předmětem dopadové evaluace by měla být odpověď na otázku, do jaké míry podpora ze ESI fondů přispěla k celkovému výsledku sledovaného indikátoru bez ohledu na efekty ostatních nástrojů a intervencí.

V rámci indikátorové soustavy EZFRV mohou být využívány také indikátory typu **dopad (Impact indicators), které měří dlouhodobé účinky intervencí v kontextu se socioekonomickým vývojem a vývojem stavu životního prostředí**. Svým pojetím se přibližují výše uvedeným výsledkovým indikátorům, nicméně pro dodržení terminologie těchto fondů jsou také zařazeny do výčtu typu indikátorů.

Bez ohledu na snahu zajistit měřitelnost přínosů intervencí, klade EK (DG Regio) v rámci definování výsledkových indikátorů velký důraz spíše na statistické / kontextové indikátory. MMR-NOK nepovažuje za vhodné provádět hodnocení výsledků pouze čistě dle statistik. Domníváme se, že zvláště u intervencí s nízkou alokací nebude možné následně měřit pokrok intervencí. Z toho důvodu doporučujeme definovat indikátorovou soustavu tak, aby výsledkové indikátory primárně měřily změnu / pokrok tzn. v některých případech se může jednat o statistické zdroje. Za klíčové považujeme definovat výsledkové indikátory s nenulovými výchozími hodnotami, ale současně v rámci soustavy nastavit sadu interních výsledkových indikátorů, které budou použity v rámci projektové úrovně a umožní hodnocení skutečných příspěvků intervencí pouze v podpořeném segmentu, nikoliv celku jak vyžaduje EK (DG Regio). Prezentovaný přístup DG Regio EK je odlišný od přístupu DG EMPL, kde je definování indikátorů čistě zaměřeno pouze na podpořené subjekty (např. účastníky intervencí).

7.3.3. Výstupové indikátory (Outputs indicators)

Ke každému specifickému cíli jsou definovány výstupové indikátory (čl. 27(4), 96.2(b) obecné nařízení). Jedná se o indikátory, které charakterizují činnost projektů, tzn. poskytují informace o výstupech jednotlivých operací / akcí. Jsou zpravidla vyjadřovány ve fyzikálních jednotkách (jako např. délka postavených železničních tratí v kilometrech, počet podpořených firem atd.).

Výstupové indikátory je nutné sledovat z projektové úrovně a musí mít vazbu na indikátory výsledku, které měří výsledky prováděných opatření a aktivit.

Výstupové indikátory ze seznamu společných indikátorů definovaných EK nemusí dostatečně odrážet aktivity určitého programu, v tomto případě je nutné identifikovat výstupové indikátory specifické pro daný program.

Vybrané příklady výstupového indikátoru:

Plocha revitalizovaných území v ha

Počet podniků nově spolupracujících s podpořenými výzkumnými organizacemi

Počet osob nově připojených na vodovod / kanalizaci

Délka nových dálnic a rychlostních silnic a silnic I. třídy mimo TEN-T v km

Nově vytvořená kapacita zařízení na třídění, úpravu a recyklaci odpadů (tis. tun za rok)

Plocha půdy v ha, na kterou byly navázány nárokové žádosti o dotaci

Počet podpořených podniků, které se nově účastní v režimech jakosti

V rámci programu jsou výstupové indikátory stanoveny jako kumulativní cíle až do roku 2023³². V případě, že metodické pokyny EK určují pro některé fondy cílovou hodnotu k roku 2020, zahrnuje tento údaj i hodnoty předpokládaných výstupů z let 2021 a 2022.

Pravidlo č. 16: Metodické nastavení výstupových indikátorů musí splňovat pravidlo agregovatelnosti, tzn. **nesmí se jednat o podílové indikátory s měrnou jednotkou procenta (%). Výstupové indikátory musí mít vždy nulovou výchozí hodnotu (Baseline value) „0“.**

Pravidlo č. 17: Cílová hodnota výstupového indikátoru je kumulativní plánovaná hodnota indikátoru ke dni ukončení realizace programu / projektu nebo operace. Programy stanoví cíle pro výstupové indikátory až do roku 2023, v případě že metodické pokyny EK určují pro některé fondy cílovou hodnotu k roku 2020, zahrnuje tento údaj i hodnoty předpokládaných výstupů z let 2021 a 2022. U výstupových indikátorů, které budou použity pro stanovení milníků, budou cílové hodnoty nastaveny také pro rok 2016 a 2018 (blíže viz kap. 7.4).

7.4. Milníky a cíle (Milestones and targets)

V rámci orientace na dosahování výsledků v programovém období 2014–2020 je aplikován koncept tzv. **výkonnostního přezkumu**. Výkonnostní rámec je ukotven v čl. 21–22 obecného nařízení a v implementačním aktu (dále IA) ke klimatické změně, výkonnostnímu rámci a klasifikaci kategorií intervencí³³. Současně je pro tuto oblast rozpracován metodický pokyn EK³⁴. V rámci jednotlivých programů (vyjma Operačního programu Technická pomoc) jsou stanoveny tzv. **milníky (Milestones)**, jejichž plnění ovlivní rozdělení výkonnostní rezervy. Milníky a cíle jsou nastaveny jako průběžné hodnoty pro prioritní osy / priority Unie, které vyjadřují zamýšlený pokrok. Mezi milníky a cíle patří finanční ukazatele o stavu implementace a vybrané společné a specifické indikátory výstupů, popř. výsledků a klíčové implementační kroky. Jestliže tyto milníky nebudou v klíčových letech plněny dle plánu, může to vést až k pozastavení plateb či ztrátě části alokace. Proto je nezbytné, aby ŘO věnoval indikátorům a nastavení hodnot milníků a cílů zvýšenou pozornost. Vzhledem k obsahu metodického pokynu se tato kapitola dále věnuje pouze milníkům a cílům z pohledu indikátorů. Celkový koncept milníků je součástí MP přípravy PD případně MP monitorování 2014–2020.

Pravidlo č. 18: Milníky a cíle pro daný program musí být nastaveny v souladu se strategií programu, Dohody o partnerství a přidělenou alokací, avšak bez záměrného podhodnocování hodnot z důvodu obavy ze sankcí. Indikátory, na základě kterých jsou stanoveny milníky a cíle, musí být v rámci agregační mapy indikátorové soustavy řádně označeny a pravidelně vyhodnocovány.

Přezkum výkonnosti dle obecného nařízení proběhne v roce 2019 (na základě zprávy o pokroku s daty ke dni 31. prosince 2018, blíže viz MP monitorování 2014–2020). Nástrojem pro rozhodnutí o rozdělení výkonnostní rezervy budou milníky programů, resp. jednotlivých prioritních os / priorit Unie.

Definice milníků a cílů:

„Milníky jsou průběžné cíle pro dosažení specifického cíle priority, které vyjadřují zamýšlený pokrok při plnění cílů stanovených pro konec období. Mezi milníky stanovené pro rok 2018 patří finanční ukazatele, výstupové indikátory a případně indikátory výsledku, jež úzce souvisí s podporovanými

³² Dle čl. 6 nařízení o EFRR; čl. 5 nařízení o FS; čl. 16 nařízení o EÚS.

³³ verze platná k 12. 2. 2014

³⁴ 6. verze fiche k výkonnostnímu rámci 2014-2020 platná k 18. březnu 2014 je dostupná na http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/pdf/guidance_pf_rnr_draft_20140318.pdf

zásahy. Pro účely čl. 22 odst. 6 a 7 se k ukazatelům výsledku nepřihlíží. Milníky lze rovněž stanovit pro klíčové kroky provádění.“ (viz Příloha 2, odst. 2 obecného nařízení).

Příklady milníků: Počet podpořených podniků

Plocha revitalizovaných území v ha

Hodnoty milníků a cílů budou stanoveny při zpracování programů v rámci pracovní skupiny k rozpracování programů 2014–2020 a budou, vyjma hodnot předpokládaných pro roky 2016 (více viz níže)součástí programu.

Milníky pro rok 2016 nejsou v textu programového dokumentu uváděny, nicméně tyto hodnoty budou nastaveny v materiálech vznikajících v rámci výše uvedené pracovní skupiny k rozpracování programů 2014–2020, zaneseny do MS2014+ a dále použity pro hodnocení plnění cílů na národní úrovni. **Milníky a cíle musí být stanoveny pro každou prioritní osu / prioritu Unie³⁵, aby na jejich základě mohla být posouzena výkonnost této priority, a to i v kontextu časového hlediska ve stanovených letech.**

Milník jako finanční ukazatel je nastavován v EUR jako celkové certifikované způsobilé výdaje (dále CZV)³⁶ (blíže viz MP monitorování 2014-2020). Finanční čerpání však nelze považovat za jediné kritérium výkonnosti.

Kromě finančních milníků a indikátorů mohou být ve výkonnostním rámci pro roky 2016 a 2018 nastaveny také **klíčové implementační kroky** (dále KIK). Ty mohou být použity, pokud v rámci realizace aktivit lze očekávat, že indikátory výstupu nebudou mít v roce 2018 resp. 2016 žádné dosažené hodnoty v rámci ukončených projektů. KIK definované pro rok 2018 musí navazovat na milníky a cíle v podobě výstupových indikátorů stanovených pro rok 2023.

Pravidlo č. 19: Kromě finančních ukazatelů proto **musí být pro každou prioritní osu / prioritu Unie vybrán alespoň jeden indikátor, který bude sloužit jako milník a cíl³⁷**. Stanovené předpokládané hodnoty musí být přiměřené a jasně zdůvodněné. Popis nastavení včetně odůvodnění musí být, zaneseno v rámci MS2014+.

Doporučené kroky pro stanovení výkonnostního rámce:

- 1. krok:** nastavení hodnoty finančního milníku pro rok 2016 a 2018 za jednotlivé prioritní osy / Priority Unie.

Nastavení finančního milníku by mělo proběhnout ve vazbě na typ podporovaných aktivit, typ příjemců a charakter projektů. Současně je nutné provést rozdělení alokace programu za předpokladu plnění pravidla n+3. Při nastavování hodnot je doporučováno využít zkušenosti z období 07-13, analýzy absorpční kapacity apod.). Při definování milníků je současně doporučováno zohledňovat stav plnění předběžných podmínek.

- 2. krok:** definované finanční čerpání je nutné následně provázat s věcnou realizací (Jaké výstupy mohou být reálně dosaženy k roku 2016 resp. 2018?)

V neposlední řadě je nezbytné při nastavování milníků a cílů nutné zohlednit zpoždění zahájení implementace ESI fondů.

³⁵ s výjimkou os technické pomoci, pro které se milníky nestanovují.

³⁶ Výjimku představuje EZFRV, u kterého dle požadavků na monitorování a hodnocení Společné zemědělské politiky (dále SZP) musí milníky a cíle v podobě finančního ukazatele odpovídat uskutečněným celkovým veřejným výdajům.

³⁷ s výjimkou os technické pomoci, pro které se milníky nestanovují.

Tab. č. 2: Přehled milníků a cílů programu

Prioritní osa / prioritní Unie	Název milníku*	Typ milníku	Definice milníku a měrná jednotka, kód NČI 2014+*	Hodnota milníku v r. 2016	Hodnota milníku v r. 2018	Cílová hodnota k roku 2023	Odůvodnění, jakým způsobem byly hodnoty stanoveny**

Zdroj: MMR-NOK

* V případě, kdy je jako milník použit některý z indikátorů indikátorové soustavy programu, musí být uveden i kód a definice indikátorů dle NČI 2014+.

** Sloupec nemusí být součástí programového dokumentu, ale bude součástí podkladů v rámci PS k rozpracování programových dokumentů. Pro uchování informací budou jednotlivá odůvodnění zapracována také v rámci MS2014+, a to u všech milníků a cílů a jejich hodnot, které jsou součástí programu. EK v rámci výše zmíněné fiche současně také doporučuje rozpracovat samostatný dokument, který bude detailně popisovat způsob stanovení milníků a cílů a jejich hodnot.

7.5. Tvorba indikátorové soustavy ve vazbě na integrované nástroje

Nařízení k ESI fondům jsou z pohledu propojování intervencí mnohem přísnější a detailnější než legislativa pro programové období 2007–2013 a v některých oblastech přímo **vyžadují integrovaná řešení**, tedy „**propojování**“ **intervencí uvnitř programů, ale i propojování intervencí mezi programy**. Nařízení k ESI fondům umožňují v mnohem větší míře než v programovém období 2007–2013 využívat nástroje k integrovaným řešením problémů regionů, měst a obcí. Naplňování těchto požadavků tak musí být respektováno již při přípravě strategických i programových dokumentů na národní i nižších úrovních. Integrované nástroje je možno realizovat na všech hierarchických územních úrovních (nejčastěji však na regionální, ale také na místní úrovni, či integrované nástroje k plošným celostátním intervencím).

Kromě jejich **správného zakomponování do programových dokumentů musí být také zajištěno jejich respektování v procesu implementace** (např. příslušná část programu popisující integrované řešení, specifické výzvy pro projekty přispívající k naplňování strategie apod.), **včetně vyhodnocování účinků a zpětná vazba pro řízení programu či segmentu územně specifických intervencí**. Cílem této kapitoly je nastavit závazná pravidla pro tvorbu indikátorových soustav i z pohledu integrovaných nástrojů tak, aby byl zajištěn kvalitní monitoring výstupů a výsledků implementace a podklady pro následné hodnocení. Podrobněji je problematika řešena v samostatném metodickém pokynu pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014-2020 (dále MP IN)

Pravidlo č. 20: Ke každému integrovanému řešení (strategii) bude přidělen atribut alokace a indikátory, přičemž **indikátory musí být vybírány z indikátorových soustav ostatních programů**, tzn. jejich agregačních map, ke kterým se integrované řešení váže. V průběhu implementace bude umožněno v odůvodněných případech změnit přidělené indikátory k dané strategii integrovaného nástroje, v případě, že bude provedena změna strategie. V rámci daného integrovaného řešení **musí být vždy zvoleny indikátory, které se váží na všechny programy, kterých se dané integrované řešení týká**. Úprava podstatných náležitostí integrovaných strategií je předmětem MP IN.

Pravidlo č. 21: Z důvodů potřeby **vyhodnocování územní dimenze musí mít každý projekt nastaveno místo realizace a místo dopadu intervence**³⁸. Následnou agregací dat z úrovně projektů je zajištěno hodnocení za vybrané územní celky (např. NUTS3 či NUTS5)³⁹. Detailněji je problematika nastavena v rámci MP monitorování 2014–2020.

Pro aplikaci těchto nástrojů je nezbytné, aby v rámci MS2014+ byly obsaženy potřebné informace za všechny projekty podporované z ESI fondů (podrobněji viz MP monitorování a MP IN).

7.6. Postup vzniku indikátorové soustavy

Jak již bylo zmíněno výše, podoba indikátorové soustavy jednotlivých programů bude předmětem odborné diskuze v rámci pracovní skupiny k rozpracování programů 2014–2020.

Úvodním podkladem pro tuto diskuzi je první verze NČI 2014+, která obsahuje výběr metodicky vhodných indikátorů z programového období 2007–2013 a seznam společných indikátorů stanovených EK v rámci jednotlivých ESI fondů.

První verze NČI 2014+, která obsahuje výběr metodicky vhodných indikátorů z programového období 2007–2013 a výčet společných indikátorů stanovených EK v rámci jednotlivých ESI fondů, bude vypracována MMR-NOK a poskytnuta k dalšímu dopracování v rámci pracovní skupiny k rozpracování programů 2014–2020. Na základě dopracování v této pracovní skupině stanoví MMR-NOK první verzi NČI 2014+.

ŘO v souladu s postupem tvorby programů vytváří pro každý specifický cíl intervenční logiky a na ně navazující indikátorovou soustavu.

Jak je definováno v pravidle č. 9 ŘO v rámci pracovní skupiny pro rozpracování programů 2014–2020 předkládají popis a zdůvodnění způsobu stanovení výchozích a cílových hodnot všech indikátorů a milníků použitých v rámci indikátorové soustavy programu / Dohody o partnerství. Předmětem odborné diskuze a jednání pracovní skupiny k rozpracování programů 2014–2020 bude správné nastavení indikátorové soustavy a její soulad s pravidly definovanými tímto metodickým pokynem.

Pravidlo č. 22: Před použitím indikátorové soustavy do návrhu programového dokumentu a jejímu předložení EK musí **ŘO předložit indikátorovou soustavu v podobě agregační mapy a závazných tabulek k posouzení MMR-NOK**, který z pozice správce NČI 2014+ provede kontrolu nastavení indikátorové soustavy v souladu s uvedenými pravidly. Proces projednání a stanovení lhůt je definován tímto metodickým pokynem v následující tabulce č. 3.

---

³⁸ U vybraných intervencí se může místo realizace shodovat s místem dopadu intervence.

³⁹ Pozn. V rámci nárokových žádostí o dotaci EZFRV budou data získávána na základě údajů LPIS, který je každoročně aktualizován. Vzhledem k častým změnám ve vlastnictví a registrech nebude prováděna kumulativní agregace za víceleté období, ale bude zjišťován pouze aktuální stav.

Tab. č. 3: Postup pro projednání a schválení indikátorové soustavy programu / Dohody o partnerství

Odpovědný subjekt	Činnost	Výstup	Lhůta
ŘO	Předložení návrhu schémat intervenční logiky / teorie změny pro každý specifický cíl	Řádně připravená schémata specifických cílů	S dostatečným předstihem pro zapracování programů a indikátorových soustav.
PS ¹	Odborná diskuze k obsahu NČI 2014+	Předložení návrhu úprav stávající indikátorů	Dle potřeby a příprav programů.
ŘO	Předložení návrhu nových indikátorů dle pravidel stanovených tímto pokynem. Předložení indikátoru k posouzení. ŘO předloží správci NČI 2014+ formulář (viz příloha této metodiky) s nově navrženým indikátorem. Za řádné vyplnění formuláře odpovídá ŘO a nese odpovědnost za následky způsobené nedůsledným zhodnocením nově navrženého indikátoru z hlediska požadovaných kritérií.	Předložení řádně vyplněných formulářů.	S dostatečným předstihem pro vyhodnocení a zapracování programů a indikátorových soustav, nejméně však 20 pracovních dní před předložením návrhu celé indikátorové soustavy k posouzení.
Správce NČI 2014	Posouzení indikátoru správcem NČI 2014+. Správce NČI 2014+ posoudí indikátor na základě údajů uvedených ve formuláři, v případě potřeby si od ŘO vyžádá upřesnění, případně dodatečné informace. ŘO mu poskytne náležitou součinnost.	Vyhodnocený formulář pro zařazení indikátoru do NČI 2014+.	Do 10 pracovních dnů po předložení návrhu indikátoru. V případě potřeby poskytnutí dodatečných informací se lhůta pozastavuje do předložení dodatečných informací.
ŘO	Předložení návrhu indikátorové soustavy a jejích hodnot dle pravidel stanovených touto metodikou.	Tabulky 1,2 a návrh AM	S dostatečným předstihem pro vyhodnocení a zapracování programů a indikátorových soustav, nejpozději však do 30. června 2013 ²
Správce NČI 2014+	Posouzení nastavení indikátorové soustavy	Schválení / zamítnutí AM	Do 10 pracovních dnů po předložení návrhu. V případě potřeby poskytnutí dodatečných informací se lhůta pozastavuje.
ŘO	Zpracování indikátorové soustavy sestavené z platného NČI 2014+ do programové dokumentace	Indikátorová soustava v rámci programového dokumentu	
EK	Posouzení návrhu indikátorů		
ŘO a Správce NČI 2014+	Vypořádání připomínek EK – ŘO spolupracuje se správcem NČI 2014+	Schválení indikátorové soustavy ze strany EK	
ŘO, Správce NČI 2014+ a Správce MS2014+	Zpracování indikátorové soustavy do MS2014+		Do 15 pracovních dnů od schválení programu.

¹ Pracovní skupina k rozpracování programů 2014–2020

² Stanovený termín může být v případě potřeby upraven dle domluvy na PS k rozpracování programů 2014–2020

8. NÁRODNÍ ČÍSELNÍK INDIKÁTORŮ 2014–2020

8.1. Struktura a popis

Pravidlo č. 23: Pro zajištění koordinace bude po vzoru období 2007–2013 použit centrální seznam indikátorů – tzv. **Národní číselník indikátorů pro programové období 2014–2020** (dále také „NČI 2014+“), který bude ve vazbě na zkušenosti ze stávajícího období obsahovat pouze ověřené a metodicky vhodné indikátory posouzené dle postupu stanoveného tímto metodickým pokynem.

NČI 2014+ definuje po metodické a technické stránce soubor schválených indikátorů včetně všech povinných parametrů indikátoru (v detailu viz tab. 4). Obdobně jako v období 2007–2013 se bude jednat o nástroj, který umožňuje reagovat na potřeby programů a systému monitorování a evaluace.

Obsah NČI 2014+ je **závazný pro všechny subjekty implementace ESI fondů**. Tato problematika bude projednávána v rámci **pracovní skupiny k rozpracování programů 2014–2020** složené z odborných zástupců jednotlivých tematických oblastí včetně zástupců ŘO, která pomůže odborně a věcně správně nastavit NČI 2014+ tak, aby jeho rozsah pokrýval podporované investiční priority a specifické cíle programů a aby k jeho aktualizaci v budoucnu docházelo pouze v minimální míře.

Tab. č. 4: *Závazný popis polí Národního číselníku indikátorů pro programové období 2014–2020*

Pole	Popis / Vymezení
Číslo	Pořadové číslo indikátoru v NČI 2014+.
Kód NČI 2014+	Jedinečný pětimístný číselný kód, který musí být přidělen všem indikátorům, tzn. více indikátorů nemůže mít stejný kód. Kód je ve struktuře: xxyyzz x = sekce; yy = oblast; zz = specifikace (např. muži = 01; ženy = 02; celkem = 00).
Kód NČI 07-13	Kódové označení indikátorů převzatých z NČI pro programové období 2007-2013
Název indikátoru	Srozumitelný a výstižný název.
Název indikátoru v AJ	Překlad názvu indikátoru do anglického jazyka.
Společný / Specifický indikátor (C/S)	Společné indikátory (Common indicators) jsou označovány „C“ včetně příslušného kódu dle EK. Specifické indikátory (Programme - Specific indicators) jsou označovány „S“.
Kód EK	Kódové označení společného indikátoru definované ze strany EK.
Indikátory Příloha 1	Indikátory dle přílohy 1 nařízení ESF jsou označeny „A“ včetně příslušného kódu dle EK (bude-li stanoven).
Investiční priorita / Priorita Unie	Definování investiční priority / priority Unie, na kterou indikátor navazuje. Je použito číselné označení.
Specifický cíl	Definování specifického cíle, na který indikátor navazuje, včetně identifikace programu, v němž specifický cíl figuruje.
Milníky	Označení indikátoru, na jehož hodnotu je v rámci programu či Dohody o partnerství navázán milník. Je použito označení „M“ včetně číselného označení programu a prioritní osy / priority Unie. V případě, že je indikátor použit jako milník na více programech či prioritních osách / prioritách Unie, musí být vypsány všechny.

Pole	Popis / Vymezení
ENVI ¹	Označení indikátoru, který je v rámci programu či Dohody o partnerství použit současně jako environmentální ukazatel. Je použito označení „ENVI“.
Měrná jednotka	Měrná jednotka indikátoru.
Typ	Uvedení typu indikátoru: výstup / výsledek / kontext. V případě programů EZFRV i dopad. Program nesmí zvolit jiný typ, než je u indikátoru uvedeno.
Definice	Závazná definice indikátoru. Jednoznačné a závazné vymezení definice a způsobu měření indikátoru.
Zdroj dat	Uvádí se zdroj dat ukazující na způsob získávání hodnot indikátoru. Uvádí se konkrétní zdroj pro naplňování dat se specifikací MS2014+. Zdroj dat pro MS2014+: - ŽP = zdrojem dat je žadatel / příjemce, tzn. indikátor se nachází ve webové žádosti / zprávě o realizaci projektu); - ŘO = indikátor je ručně vyplňován do MS2014+ ze strany ŘO, případně dopočítáván ze zdrojů ŘO (např. dopočítání podílových indikátorů); - Statistika (ČSÚ, ČHMÚ, Eurostat aj.) = indikátor je ručně naplňování do MS2014+ ze strany ŘO, jedná se o indikátory z externích zdrojů, např. ČSÚ, ČHMÚ, Eurostat aj.
Rizika indikátoru	Uvedení možností metodických či technických rizik indikátoru, např. nebezpečí zvrácených pobídek, obehřávání, duplicitní agregace dat či zkreslování hodnot. Pole je vyplňováno pouze v případě, jsou-li daná rizika známa. (pojmy viz kap 4)
Využití (program)	Vymezení programů, které indikátor využívají ve své indikátorové soustavě a agregační mapě.

Zdroj: MMR-NOK

¹ S ohledem na požadavek obecného nařízení (čl. 8, 55(3) a 111(4 f)) k poskytování informací o podpoře plnění cílů v oblasti změny klimatu, budou v rámci NČI / indikátorových soustav stanoveny indikátory, které se k tomuto tématu vztahují a napomohou vyhodnotit toto environmentální téma. EK k této problematice dodatečně přijme metodologii založenou na kategoriích intervencí.

8.2. Aktualizace NČI 2014+

Aktualizace NČI 2014+ je na základě principů zjednodušení prováděna prostřednictvím MS2014+, který eviduje NČI 2014+ v elektronické podobě jako řízenou dokumentaci s možností dohledání auditní stopy a přehledu provedených změn. Aktualizované verze budou s denní aktualizací dostupné v rámci MS2014+. Uveřejňovány budou v pravidelných intervalech (jednou za čtvrt roku), v případě významných změn dle potřeby, na webových stránkách národního koordinátora včetně přehledu provedených změn. O uveřejnění aktualizace NČI 2014+ bude MMR-NOK informovat subjekty implementace v rámci jednotlivých platforem (např. PS k rozpracování programů atd.). Před spuštěním MS2014+ je samotná tvorba a aktualizace NČI 2014+ prováděna v souboru ve formátu Excel (*.xlsx). S ohledem na skutečnost, že NČI 2014+ je pro přípravu i implementaci programů a Dohody o partnerství zásadní, musí být kladen důraz na prioritní zapracování těchto funkcí v MS2014+.

8.3. Rozšíření a úpravy NČI 2014+

Indikátorové soustavy musí být vytvářeny koordinovaně, tzn. všechny indikátory v rámci soustav jsou posuzovány správcem NČI 2014+ (role MMR-NOK) tak, aby bylo zamezeno vytváření duplicit a nejednotných přístupů napříč všemi programy.

Pravidlo č. 24: ŘO nevytváří indikátory sám, ale primárně je vybírá ze seznamu NČI 2014+ s důrazem na sledování společných indikátorů stanovených EK. V případě, že ŘO nenalezne v NČI 2014+ vhodný indikátor pro použití v rámci soustavy, může předložit vlastní návrh na rozšíření číselníku.

Pravidlo č. 25: Definice stanovené v rámci NČI 2014+ jsou jednotné a závazné pro všechny subjekty implementace tak, aby byla zajištěna možnost agregace a správné hodnocení dat. Tato skutečnost je předpokladem pro splnění principu zjednodušení v podobě nastavení a dodržování jednotné terminologie.

Pravidlo č. 26: Úprava stávajících indikátorů NČI 2014+ je možná na žádost ŘO. ŘO předává žádost správci NČI 2014+ přes aplikaci tomu určenou. Žádost o úpravu stávajícího indikátoru je podávána, diskutována i hodnocena přímo v aplikaci tomu určené, a to všemi ŘO, které daný indikátor využívají. Žádost o úpravu stávajícího indikátoru musí obsahovat původní znění indikátoru a požadovanou úpravu, která musí být řádně zdůvodněna.

V případě, že indikátor využívají i jiné programy, systém je automaticky na návrh změny upozorní. **Relevantní ŘO mají povinnost se k návrhu změny prostřednictvím aplikace nejpozději do 10 pracovních dní vyjádřit.** V případě schválení navrhovaných změn všemi uživateli (tzn. všemi ŘO, které daný indikátor v rámci indikátorové soustavy využívají) správce NČI 2014+ vyhodnotí, zda je požadovaná úprava indikátoru vhodná a v souladu s intervenční logikou programu a Dohody o partnerství. Pokud ano, změnu schválí a zapracuje ji do NČI 2014+, ŘO poté v součinnosti se správcem NČI 2014+ provede/ou aktualizaci agregační mapy. ŘO je dále zodpovědný za aktualizaci příslušné dokumentace programu a informování žadatelů / příjemců, pokud je to relevantní. ŘO má povinnost zajistit auditní stopu všech prováděných úprav. Správce NČI 2014+ má povinnost zajistit změnový list NČI 2014+.

Pokud se nepodaří ŘO dosáhnout společné shody v rámci navrhovaných úprav bude problematika posouzena ze strany správce NČI 2014+, který návrhy úprav dle stanovených termínů posoudí, případně svolá společné jednání k jejich vyřešení.

Úprava indikátorů formálního a technického charakteru, které svou podstatou nezasahují do stanovených cílových hodnot jednotlivých indikátorů nejsou důvodem pro samostatnou revizi programového dokumentu (blíže viz Metodický pokyn k revizi operačních programů 2014–2020).

8.3.1. Postup posuzování nových nezařazených indikátorů

Pravidlo č. 27: Závazný postup posuzování nezařazených indikátorů:

1. Potřeba ŘO zavést nový indikátor

V případě, že ŘO (případně jiný subjekt implementace) identifikuje potřebu zavést nový indikátor (například na základě zkušeností s implementací programu, závěrů a doporučení evaluací nebo v případě externího požadavku), **nejprve vybírá ze seznamu indikátorů v NČI 2014+.** Teprve v případě, že žádný ze stávajících centrálních indikátorů neodpovídá jeho potřebám, navrhne ŘO nový indikátor.

Doporučení: Při vyhledávání indikátorů v NČI 2014+ bez znalosti jasně definovaného kódu doporučujeme vyhledávat klíčová slova nejen se stejným kořenovým základem, ale taktéž synonyma. Současně doporučujeme vyhledávání dle programu a typu indikátoru.

2. Vymezení indikátoru

Při návrhu nového indikátoru je ŘO povinen v maximálně možné míře respektovat kritéria pro zařazení do NČI 2014+ (viz dále), jako referenčního bodu pro zajištění kvality indikátoru.

3. Předložení indikátoru k posouzení a zařazení indikátoru do NČI 2014+

ŘO předloží nově navržený (tj. nezařazený) indikátor k posouzení správci NČI 2014+ elektronicky, prostřednictvím jednotného formuláře pro zařazení indikátoru do Národního číselníku indikátorů pro programové období 2014–2020 (dále jen „formulář“) v aplikaci tomu určené. Indikátor je pro posouzení předáván ve formě vyplněného formuláře pro zařazení indikátoru do NČI 2014+, viz příloha tohoto dokumentu. Po spuštění aplikace bude formulář předáván elektronicky. Před spuštěním aplikace je předkládání formulářů prováděno prostřednictvím souboru ve formátu *.docx na příslušnou kontaktní osobu národního koordinátora – správce NČI 2014+.

Postup a závazné lhůty pro předložení, posouzení, schválení a zařazení nezařazeného indikátoru do NČI 2014+ je přehledně zpracován v následující tabulce č. 5.

4. Zajištění sledování naplňování indikátoru

ŘO zajistí sledování naplňování indikátoru úpravou příslušných dokumentů a postupů. ŘO zajistí dodržování ze strany žadatelů a příjemců a adekvátně nastaví interní procesní postupy. V ojedinělých případech, kdy byl indikátor zaveden dodatečně a v rámci programu již existují schválené / běžící projekty, které by měly indikátor sledovat, bude uplatňován následující postup:

U projektů, které doposud nebyly schváleny k financování, zajistí ŘO v případě potřeby úpravy příslušných dokumentů a postupů před vydáním Právního aktu o poskytnutí podpory. U projektů, které již jsou ve fázi realizace, zajistí ŘO v případě potřeby naplňování indikátoru informováním příjemce o změně (např. vydáním metodického pokynu). Ze strany ŘO musí být zajištěno kompletní sledování indikátorů v rámci dosud nekončených / neuzavřených projektů, jichž se změna týká.

V případě, že ŘO nebude souhlasit se stanoviskem Správce NČI 2014+, má možnost poslat vyplněný formulář s dopřesněním a vyjasněním svých požadavků opakovaně.

Tab. č. 5: Závazný postup posouzení nového indikátoru do NČI 2014+ v průběhu implementace

Odpovědný subjekt	Činnost	Výstup	Lhůta
ŘO	Identifikace potřeby zavést nový indikátor. ŘO nejprve vybírá z NČI 2014+, teprve v případě, že žádný ze stávajících indikátorů neodpovídá jeho potřebám, navrhne nový indikátor.	Ověření existence indikátoru v NČI 2014+	Na základě potřeb, doporučení evaluací, externí požadavek.
ŘO	Vymezení indikátoru. Při návrhu je ŘO povinen v maximální míře zohlednit kritéria ve formuláři pro zajištění kvality indikátoru.	Nově navržený indikátor, který splňuje základní kvalitativní náležitosti.	S ohledem na potřeby ŘO.

Odpovědný subjekt	Činnost	Výstup	Lhůta
ŘO	Předložení indikátoru k posouzení. ŘO předloží správci NČI 2014+ formulář s nově navrženým indikátorem. Za řádné vyplnění formuláře odpovídá ŘO a nese odpovědnost za následky způsobené nedůsledným zhodnocením nově navrženého indikátoru z hlediska požadovaných kritérií.	Vyplněný formulář pro zařazení indikátoru do NČI 2014+.	S dostatečným předstihem pro vyhodnocení a zapracování do MS2014+, nejméně však 20 pracovních dní před použitím indikátoru v rámci implementace programu.
Správce NČI 2014+ a ŘO	Posouzení indikátoru správcem NČI 2014+. Správce NČI 2014+ posoudí indikátor na základě údajů uvedených ve formuláři, v případě potřeby si od ŘO vyžádá upřesnění, případně dodatečné informace. ŘO mu poskytne náležitou součinnost. Komunikace mezi Správcem NČI 2014+ a ŘO probíhá prostřednictvím aplikace tomu určené (např. Service Desk MS2014+ ⁴⁰).	Vyhodnocený formulář pro zařazení indikátoru do NČI 2014+.	Do 10 pracovních dnů po předložení návrhu indikátoru. V případě potřeby poskytnutí dodatečných informací se lhůta pozastavuje.
ŘO	Vyjádření k vyhodnocenému formuláři (pouze v případě žádosti správce NČI 2014+).	Vyjádření ŘO.	Do 5 pracovních dnů po předání žádosti správcem NČI 2014+.
Správce NČI 2014+	Zařazení indikátoru do NČI 2014+. Správce NČI 2014+ na základě vyhodnocení formuláře rozhodne o zařazení indikátoru do NČI 2014+ a zajistí jeho zanesení do NČI 2014+, tzn. provede aktualizaci NČI 2014+ ⁴¹ . Z nezařazeného indikátoru se buď stane centrální indikátor, který bude vložen do NČI 2014+ a bude součástí MS2014+, nebo výstupem posouzení může být zdůvodněné písemné zamítnutí použití indikátoru v rámci implementace.	Aktualizovaný NČI 2014+	Do 5 pracovních dnů po vyjádření ŘO vyhodnotí formulář (rozhodnutí o zařazení indikátoru do NČI 2014+).
Správce NČI 2014+ / Správce MS2014+ / ŘO	Zapracování nového indikátoru do číselníku v MS2014+ a zapracování nápočtových, agregačních a rozpadových pravidel. ŘO poskytne součinnost v případě nutnosti navázání indikátoru v MS2014+.	Funkční nastavení MS2014+	Spolu se zařazením indikátoru do NČI 2014+, tj. do 5 pracovních dnů od vyhodnocení formuláře (rozhodnutí o zařazení indikátoru do NČI 2014+), zapracování pravidel v nejbližší možné lhůtě.
ŘO	Zapracování indikátoru do agregační mapy. Správce NČI 2014+ poskytne ŘO součinnost.	Aktualizace agregační mapy	Spolu se zařazením indikátoru do NČI 2014+, tj. do 5 pracovních dnů od vyhodnocení formuláře (rozhodnutí o zařazení indikátoru do NČI 2014+).
ŘO	Zapracování nového indikátoru do dokumentace programu.	Zapracovaný indikátor do dokumentace programu.	V nejbližším možném termínu v souladu s interními postupy.

⁴⁰ Před spuštěním MS2014+ v elektronické podobě.

⁴¹ Po spuštění MS2014+ dojde k automatické aktualizaci NČI 2014+ přímo v rámci systému.

Odpovědný subjekt	Činnost	Výstup	Lhůta
ŘO	Zajištění sledování naplňování indikátoru.	Úprava příslušné dokumentace (např. doplnění indikátoru na nedokončené projekty).	V nejbližším možném termínu v souladu s interními postupy.

Zdroj: MMR-NOK

8.4. Agregace a její pravidla

Agregací se rozumí sčítání hodnot indikátorů napříč jednotlivými úrovněmi programu. Nejběžnějším příkladem je agregace dosažených hodnot indikátorů za jednotlivé projekty na příslušnou úroveň programu např. prioritní osu / prioritu Unie.

Pravidlo č. 28: Předmětem agregace nemohou být indikátory, jejichž hodnoty nelze sčítat, například podílové indikátory nebo indikátory získávané jednorázově ze statistiky.

Jedná se o **součet indikátorů (I) se stejným kódem**. Nejběžnějším příkladem je agregace dosažených hodnot indikátorů za jednotlivé projekty na příslušný specifický cíl.

Agregace probíhá dle vzorce: $I = I_1 + I_2 + \dots + I_n$

Agregace:

- u závazků příjemců týkajících se indikátorů probíhá agregace od vydání Právního aktu o poskytnutí podpory;
- u dosažené hodnoty indikátorů na úrovni projektů probíhá agregace od stavu přechodu projektu do realizace, do agregace vstupují projekty s podanou Zprávou o realizaci projektu⁴²;
- v případě indikátoru „Počet projektů“ s nastaveným agregačním příznakem „PP“, probíhá agregace dosažené hodnoty od ukončení realizace projektu. Tento indikátor může být používán pouze na programové úrovni, nikdy na úrovni projektů.
- specifická agregace – u indikátorů je možné nastavit specifickou agregaci, týká se jak načítání (z kterých indikátorů či úrovní využití), tak i stavů projektů. V případě specifické agregace je nutné uvést její algoritmus (do komentáře).

Nápočet je součet indikátorů s různým kódem, tzn. načítání hodnoty indikátorů podřízených indikátorů do nadřízeného indikátoru. Nápočet může probíhat z jednoho či více podřízených indikátorů. Při nápočtu jsou primárně zjišťovány (např. v projektové žádosti) hodnoty podřízených indikátorů a na jejich základě se automaticky napočítává nadřízený indikátor. Nápočet probíhá na projektové úrovni na základě nápočtových pravidel u jednotlivých indikátorů (ne každý indikátor musí mít nápočtové pravidlo, tzn. indikátor nemusí být ani nadřízený ani podřízený). Podřízené a nadřízené indikátory musí mít stejnou měrnou jednotku (jedná se o matematický vztah).

Typy indikátorů v nápočtovém pravidle:

⁴² Přesné znění terminologie bude definováno v rámci MP monitorování 2014–2020.

- nadřazený indikátor (N) = ten, který je výsledkem nápočtu podřazených indikátorů (indikátor se automaticky dopočítává v MS2014+, není uveden ve webové žádosti / ve zprávě o realizaci projektu);
- podřazený indikátor (P) = ten, z jehož hodnoty je vypočítáván nápočet (indikátor je na webové žádosti / zprávě o realizaci projektu).

Nápočet probíhá dle vzorce: $N = P1 + P2 + \dots + Pn$

Příklad nápočtového pravidla:

V případě projektu, který je zaměřen na výstavbu nové silnice II. a III. třídy a současně na rekonstrukci části stávající komunikace se žadatel ve webové žádosti zaváže k podřazeným indikátorům (stanoví jejich hodnoty):

Délka nových silnic II. a III. třídy (v km)

Délka rekonstruovaných silnic II. a III. třídy (v km)

Vzhledem k tomu, že tyto indikátory jsou součástí nápočtového pravidla, na projektu se automaticky dogeneruje nadřazený indikátor: Délka nových a rekonstruovaných silnic II. a III. třídy celkem (v km). Tento indikátor se příjemci nezobrazuje ve zprávách o realizaci projektu, aby se vyjadřoval k jeho hodnotám, ale hodnoty jsou automaticky dopočítávány přímo v MS2014+ na projektu z podřazených indikátorů.

Rozpad je rozdělení primárního indikátoru (z projektové žádosti) na dílčí indikátory, které jsou na úrovni projektu sledovány. Zpravidla o nich příjemce informuje prostřednictvím zpráv o realizaci programu. Tyto indikátory slouží pro podrobnější sledování realizace projektů. Probíhá na projektové úrovni na základě rozpadových pravidel u jednotlivých indikátorů. Primární a dílčí indikátory musí mít stejnou měrnou jednotku (jedná se o matematický vztah).

Typy indikátorů v rozpadovém pravidle:

- primární indikátor (P) = ten, který se zadává do projektové žádosti, nicméně po schválení projektu bude sledován prostřednictvím dílčích indikátorů.;
- dílčí indikátor (D) = ten, který se přiřadí k projektu po jeho schválení a tvoří detailní členění primárního indikátoru.

Rozpad probíhá dle vzorce: $P = D1 + D2 + \dots + Dn$

Rozpadové pravidlo by mělo být využito u indikátorů, u nichž nelze ze strany žadatele dopředu odhadnout cílové hodnoty a žadatel se tak dopředu nemůže zavázat k naplnění hodnot podřazených indikátorů. V rámci všech indikátorů sledovaných v rozpadu na ženy / muže či chlapce / dívky musí být povinně použito rozpadové pravidlo.

Aplikaci nápočtových a rozpadových pravidel musí ŘO zvážit vzhledem ke způsobu nastavení implementace programu a výzev a také vzhledem ke kvantifikovaným cílům (indikátorům) programu a s ohledem na pravidla zpracování do MS2014+.

Příklad rozpadového pravidla:

Typickým rozpadovým pravidlem je dělení podpořených osob dle pohlaví. V projektové žádosti se žadatel zaváže, že podpoří určitý počet osob. Při vyplňování zprávy o realizaci programu se primární indikátor „Počet podpořených osob“ rozpadne na dílčí indikátory „Počet podpořených žen“ a „Počet

podpořených mužů“ a příjemce se již nevyjadřuje pouze k primárnímu indikátoru „Počet podpořených osob“, ale i k indikátorům dílčím.

Detaily k technickému zpracování fungování agregace a jejích pravidel v MS 2014+ budou součástí metodického pokynu procesů řízení a monitorování v MS2014+ (dále jen „MP MS2014+“) a MP monitorování 2014–2020.

8.4.1. Agregáčnı mapa

Agregační mapa představuje přehled indikátorové soustavy programu, který je souhrnem všech indikátorů programu na všech jeho úrovních implementace a obsahuje metodické a technické informace o fungování indikátorové soustavy v podobě nadefinování jednotlivých pravidel. Je zpracovávána v elektronické podobě ve formátu excel (*.xlsx.), který bude následně převeden do elektronického formátu MS2014+. ŘO odpovídá za aktuálnost agregační mapy příslušného programu.

Pravidlo č. 29: Závazné požadavky na obsah a strukturu agregační mapy:

- * mapa musí obsahovat všechny indikátory programu;
- * popis indikátoru, resp. obsah mapy musí odpovídat skutečnému stavu používání indikátorů v rámci implementace (např. soulad s požadavky na žadatele);
- * popis indikátoru v mapě musí být shodný (nestačí pouhá podobnost) s jeho popisem v NČI 2014+, v případě zjištění nesouladu je ŘO povinen aktualizovat agregační mapu v souladu s NČI 2014+ nebo upozornit správce NČI 2014+;
- * agregační mapa má závazný formát a všechna pole musí být vyplněna v souladu s požadavky na konstrukci indikátoru dle tohoto metodického pokynu.

Tab. č. 6: Závazný popis polí agregační mapy programu/ Dohody o partnerství

Pole	Popis / Vymezení
Číslo	Pořadové číslo indikátoru v mapě indikátorové soustavy příslušného programu.
Kód NČI 2014+	Jedná se o jedinečný kód indikátoru, který musí být přidělen všem indikátorům, tj. více indikátorů nemůže mít stejný kód. Kód indikátoru z NČI 2014+ (pětimístný číselný kód). Struktura kódu: x yy zz x = sekce; yy = oblast; zz = specifikace (např. muži = 01; ženy = 02; celkem = 00).
Název indikátoru	Název indikátoru shodný s NČI 2014+ (odsazením je vyznačena podřazenost indikátoru vůči indikátoru nadřazenému – v případě nápočtu a rozpadu).
Společný / Specifický indikátor (C/S)	Společné indikátory (Common indicators) jsou označovány „C“ včetně příslušného kódu dle EK. Specifické indikátory (Specific indicators) jsou označovány „S“.
Kód EK	Kódové označení společného indikátoru definované ze strany EK.
Indikátory Příloha 1	Indikátory dle přílohy 1 Nařízení o ESF jsou označeny „A“ včetně příslušného kódu dle EK (bude-li stanoven).

Pole	Popis / Vymezení
Investiční priorita / Priorita Unie	Definování investiční priority / priority Unie, na kterou indikátor navazuje. Je použito číselné označení. V případě, že navazuje na více investičních priorit, musí být vypsány všechny.
Specifický cíl	Definování specifického cíle, na který indikátor navazuje, včetně identifikace operačního programu, v němž specifický cíl figuruje.
Milníky	Označení indikátoru, na jehož hodnotu je v rámci programu či Dohody o partnerství navázán milník. Je použito označení „M“ včetně číselného označení programu a prioritní osy / priority Unie. V případě, že je indikátor použit jako milník na více prioritních osách / prioritách Unie, musí být vypsány všechny.
ENVI	Označení indikátoru, který je v rámci programu či Dohody o partnerství použit současně jako environmentální ukazatel. Je použito označení „ENVI“.
Měrná jednotka	Měrná jednotka indikátoru z NČI 2014+.
Typ	Uvedení typu indikátoru: výstup / výsledek / kontext. V případě programů EZFRV i dopad.
Projektový indikátor	Projektový indikátor je ukazatel sledovaný z úrovně projektů, tzn. je naplňován výhradně žadatelem / příjemcem podpory. Jedná se o indikátor v absolutním vyjádření. Pro označení, že indikátor je projektový indikátor, je použito označení ANO / NE.
Agregace	Rozumí se vertikální agregace v rámci programu. Uvede se, zda je indikátor dále agregován. Je použito označení (Ano / Ne / PP / Specifikum). V případě specifické agregace je nutné uvést její algoritmus (do komentáře). PP je označení jednoho z typů specifické agregace, kdy jsou sčítány hodnoty počtu projektů (indikátor počet projektů se nepoužívá na projektech, ale vyšších úrovních).
Nápočet / Rozpad	V případě podřízeného indikátoru se uvádí "Nápočet". V případě dílčího indikátoru se uvádí "Rozpad". Musí být v souladu s nápočtovými a rozpadovými pravidly a nastavením v MS2014+.
Nadřazený / Primární indikátor	Kód nadřazeného indikátoru, do kterého je indikátor napočítáván / Kód primárního indikátoru, ke kterému je indikátor navázán na základě rozpadu (Pokud indikátor není dále napočítáván / rozpadán uvádí se „N“). Musí být v souladu s nápočtovými a rozpadovými pravidly a nastavením v MS2014+.
Zdroj dat	Uvádí se zdroj dat ukazující na způsob získávání hodnot indikátoru. Uvádí se konkrétní zdroj pro naplňování dat se specifikací MS2014+. Zdroj dat pro MS2014+: - Ž/P = zdrojem dat je žadatel / příjemce, tzn. indikátor se nachází v projektové žádosti / zprávě o realizaci projektu) - ŘO = indikátor je ručně naplňován do MS2014+ ze strany ŘO, dopočítáván ze zdrojů ŘO (např. dopočítání podílových indikátorů) - Statistika (ČSÚ, ČHMÚ, Eurostat aj.) = indikátor je ručně naplňován do MS2014+ ze strany ŘO, jedná se o indikátory z externích zdrojů, např. ČSÚ, ČHMÚ, Eurostat, aj. Indikátory se zdrojem dat přímo od žadatele / příjemce (Ž/P) jsou pro přehlednost barevně podbarveny.

Pole	Popis / Vymezení
Frekvence získávání dat	<p>Frekvence získávání dat vyjadřuje, jak často jsou hodnoty indikátorů v MS2014+ aktualizovány. Frekvence získávání dat závisí na zdroji dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indikátory se zdrojem Ž/P jsou aktualizovány prostřednictvím projektových žádostí / zpráv o realizaci projektu dle harmonogramu (lhůt stanovených v metodice předkládání zpráv o realizaci projektu). - indikátory se zdrojem ŘO jsou aktualizovány jednou za 3 měsíce ručním zadáním do MS2014+ ze strany ŘO. - indikátory se zdrojem ŘO – statistika jsou aktualizovány na základě dostupnosti dat, v poli je nutné vyplnit konkrétní datum pravidelné aktualizace ze strany externích subjektů (např. duben každého roku).
Definice	<p>Závazná definice indikátoru. Jednoznačné a závazné vymezení definice a způsobu měření indikátoru. Musí být shodná s NČI 2014+.</p>
Oblast využití	<p>Výčet všech úrovní programu, kde je indikátor sledován. Použijte kódování z platného číselníku MS2014+.</p>

Zdroj: MMR-NOK

9. ROLE JEDNOTLIVÝCH AKTÉRŮ TVORBY A POSUZOVÁNÍ INDIKÁTOROVÝCH SOUSTAV V OBDOBÍ 2014–2020

Řídící orgány (ŘO) – poskytovatelé podpory

- předkládají správci NČI 2014+ k posouzení nově navržené (tj. nezařazené) indikátory;
- mají povinnost předložit k posouzení všechny nezařazené indikátory navržené pro využití v rámci implementace programu (ŘO odpovídá za předložení nezařazeného indikátoru správci NČI 2014+ formou vyplněného formuláře, který je přílohou č. 1 MP indikátorů 2014–2020);
- odpovídají za řádné vyplnění a předložení formuláře pro zařazení indikátoru do NČI 2014+;
- odpovídají za konstrukci indikátoru dle požadavků MP indikátorů 2014–2020 a odpovídají za zdůvodnění návrhu nového indikátoru specifikací naplnění jednotlivých kritérií pro zařazení do NČI 2014+;
- nesou ve spolupráci se Správcem NČI 2014+ odpovědnost za udržování agregační mapy programu v aktuálním stavu, který odpovídá skutečnému stavu využívání indikátorů v rámci programu a monitorovacího systému;
- poskytují součinnost správci NČI 2014+ při zajištění jeho aktuálnosti;
- odpovídají za metodické nastavení nápočtových, agregačních a rozpadových pravidel;
- odpovídají za optimalizaci využívání indikátorové soustavy programu v průběhu celého programového období;

Správce NČI 2014+ (roli správce NČI 2014+ zajišťuje centrální koordinátor MMR-NOK)

- je, v součinnosti s ŘO, odpovědný za aktuální stav NČI 2014+ a úplnost položek číselníku;
- koordinuje ŘO s cílem zajistit koherenci číselníku a zamezení jeho nesouladu a duplicit;
- rozhoduje o zařazení nezařazených indikátorů do NČI 2014+;
- zajišťuje ve spolupráci se správcem MS2014+ správu NČI 2014+ v MS2014+;
- informuje ŘO o aktualizacích NČI 2014+;
- ve spolupráci s MMR-OSMS zajišťuje komunikaci s dodavatelem MS2014+ při zpracování technických požadavků ŘO na fungování MS2014+ v oblasti správy indikátorů a agregačních map, které se ukáží jako potřebné pro efektivní řízení implementace.

Správce MS2014+ (roli správce zajišťuje MMR-OSMS)

- poskytuje součinnost při zajištění aktualizace NČI 2014+ v MS2014+;
- odpovídá za technické zajištění přenosů dat v MS2014+;
- pravidelně zveřejňuje aktualizovaný NČI 2014+ na webových stránkách koordinátora.

Dodavatel MS2014+

- zabezpečuje aktualizace MS2014+ v souladu se smlouvou o provozu a rozvoji MS2014+;
- garantuje technické řešení aktualizace a úprav nastavení NČI 2014+ v MS2014+.

Externí experti

- v případě potřeby správce číselníku a ŘO mohou poskytovat konzultace pro posouzení indikátorů.

10. POUŽÍVÁNÍ INDIKÁTORŮ V 2014–2020

Věcné monitorování programů a Dohody se provádí na základě soustavy indikátorů. Tento metodický pokyn v předchozích kapitolách definuje pravidla pro jejich tvorbu, nastavení a aktualizaci. Pravidla pro následné využívání a vyhodnocování indikátorů je obsaženo v navazujících metodických pokynech, které podrobně definují přesnou strukturu dat v MS2014+ a pravidla pro monitorování věcného stavu, pokroku a vývoje implementace programu a Dohody (blíže viz MP monitorování 2014–2020 1. část).

V rámci přípravy a v průběhu implementace programu dochází v oblasti indikátorů k následujícím typům hodnocení:

1. **správného nastavení indikátorů** tzn. k ověření, jestli nadefinovaná indikátorová soustava správně monitoruje podporované intervence a jejich výsledky. (blíže viz MP evaluace 2014–2020 a ex-ante a průběžné hodnocení programu).
2. **průběžnému hodnocení plnění stanovených cílů indikátorů a milníků** tzn. k pravidelnému monitorování stavu pokroku v programech. Z úrovně projektů dochází k automatické agregaci indikátorů a v rámci pravidelného monitorování je nutné pravidelně sledovat závazky příjemců a jejich skutečné plnění v podobě dosažených hodnot.

Součástí monitorování a vyhodnocování plnění indikátorů je i automatická tvorba **predikcí očekávaného stavu plnění závazků a dosažených hodnot indikátorů**, která je tvořena na základě informací stanovených v obsahu výzev (viz MP řízení výzev 2014–2020 a MP monitorování 2014–2020). Predikce očekávaného stavu plnění indikátorů jsou jedním z podkladů pro tvorbu strategického realizačního plánu (dále „SRP“). SRP bude sloužit jako vstupní podklad pro řízení rizik a monitoring a vyhodnocování plnění stanovených milníků a cílů programů a Dohody o partnerství. Způsob a harmonogram předávání informací je součástí MP řízení rizik 2014–2020 a MP monitorování 2014–2020.

Zároveň budou všechny relevantní sledované indikátory podkladem pro **hodnocení naplňování cílů priorit financování a očekávaných výsledků definovaných v Dohodě o partnerství**.

3. **aktivit z hlediska územní dimenze**, kdy v souladu s pravidlem č. 21 musí být u každého projektu jednoznačně stanovené místo realizace a dopadu intervence⁴³. Následnou agregací indikátorových hodnot bude prováděno hodnocení za vybrané územní celky (např. NUTS3 či NUTS5). Detailněji je problematika nastavena v rámci MP monitorování 2014–2020 a MP IN.

---

⁴³ U vybraných intervencí se může místo realizace shodovat s místem dopadu intervence.

11. DŮSLEDKY NEDODRŽENÍ METODICKÉHO POKYNU

Postupy stanovené tímto metodickým pokynem jsou závazné pro všechny subjekty implementace ESI fondů. Důsledky nedodržování číselně označených pravidel, budou následující:

- neschválení indikátorové soustavy daného programu ze strany správce NČI 2014+ (v případě pravidel týkajících se nastavování indikátorů, indikátorové soustavy a přípravy agregační mapy),
- nepřijetí nově navrhovaného indikátoru do NČI 2014+ (v případě nedodržení postupu pro posuzování nových nezařazených indikátorů nebo nedodržení pravidel pro nastavování atributů jednotlivým indikátorům).

Pokud bude v průběhu implementace programů zjištěno, že subjekt implementace porušuje pravidla stanovená tímto metodickým pokynem, bude tento problém řešen na úrovni vedení dotčených resortů, případně bude informována vláda ČR, dle závažnosti řešeného problému.

Úprava postupů označených jako doporučující je v gesci řídicího orgánu či MMR-NOK. Odchýlení se od úpravy popsané v doporučující části metodického pokynu není považováno za porušení postupů stanovených tímto metodickým pokynem.

12. SEZNAM ZKRATEK

AM	Agregační mapa
CBA	Analýza nákladů a přínosů (Cost – Benefit Analysis)
CIE	Kontrafaktuální dopadová evaluace (Counterfactual Impact Evaluation)
CLLD	Místní rozvoj se zapojením místních komunit
ČSÚ	Český statistický úřad
DG	Generální ředitelství
EK	Evropská komise
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
ENRF	Evropský námořní a rybářský fond
ESF	Evropský sociální fond
ES	Evropská společenství
ESI fondy	Evropské strukturální a investiční fondy
EU	Evropská unie
EÚS	Evropská územní spolupráce
EZFRV	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
FS	Fond soudržnosti
IPRÚ	Integrované plány rozvoje území
IS	Informační systém
IT	Informační technologie
ITI	Integrované územní investice
JAP	Společný akční plán
KIK	Klíčové implementační kroky
MF	Ministerstvo financí
MMR-NOK	Národní orgán pro koordinaci a řízení Dohody o partnerství
MMR-OSMS	Ministerstvo pro místní rozvoj – Odbor správy monitorovacího systému
MP	Metodický pokyn
MP evaluace 2014–2020	Metodického pokynu pro evaluace v programovém období 2014–2020
MP indikátorů 2014–2020	Metodického pokynu – Zásady tvorby a používání indikátorů v programovém období 2014–2020
MP IN	Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014–2020
MP monitorování 2014–2020	Metodický pokyn pro monitorování implementace Evropských strukturálních a investičních fondů v České republice v programovém období 2014–2020
MP MS2014+	Metodický pokyn procesů řízení a monitorování v MS2014+
MP přípravy PD	Metodický pokyn pro přípravu programových dokumentů pro období 2014–2020
MP revize 2014–2020	Metodický pokyn k revizi operačních programů 2014–2020
MP řízení rizik 2014–2020	Metodického pokynu pro řízení rizik
MP výzev a hodnocení 2014–2020	Metodického pokynu pro řízení výzev, výběr a hodnocení projektů v programovém období 2014–2020
MS2014+	Monitorovací systém pro programové období 2014–2020
MSC2007	Monitorovací systém strukturálních fondů a fondu soudržnosti 2007–2013

NČI	Národní číselník indikátorů
NČI 2014+	Národní číselník indikátorů pro programové období 2014–2020
NSRR	Národní strategický referenční rámec
OP	Operační program
OP LZZ	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
OP PA	Operační program Praha Adaptabilita
PD	Programový dokument
programy	Operační programy a Program rozvoje venkova
PS	Pracovní skupina
PRV	Program rozvoje venkova
ROP	Regionální operační program
ŘO	Řídící orgán
SC	Specifický cíl
SEA	Strategické posouzení vlivu na životní prostředí (Strategic Environmental Assessment)
SF	Strukturální fondy
SSR	Společný strategický rámec
ÚOOÚ	Úřad na ochranu osobních údajů
UV	Usnesení vlády ČR
ZS	Zprostředkující subjekt
Ž/P	Žadatel / příjemce

13. PŘÍLOHY

Příloha č. 1 Příklad Intervenční logiky programu / teorie změny pro vybraný specifický cíl

Vazba na tematický okruh: **1 - Trh práce**

Tematický cíl:

Program: **OP Zaměstnanost**

Prioritní osa: **Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly**

Investiční priorita: **Rovnost žen a mužů, odstraňování genderových stereotypů a sladění pracovního a soukromého života**

Specifický cíl - **Zvýšit kapacitu a dostupnost zařízení péče o děti předškolního věku**

Situační analýza	Příčiny problému	Výběr příčiny pro řešení	Specifický cíl (změna), které chceme a můžeme dosáhnout	Aktivity
<p>Míra zaměstnanosti žen v ČR je nízká, přičemž silný negativní dopad na zaměstnanost žen má péče o děti. Ve věkové skupině 20-49 let pečující o 1 dítě ve věku do 6 let byla v roce 2009 míra zaměstnanosti žen v ČR nejnižší v celé EU-27.</p> <p>blíže k tématu viz např. Češky: nevyužitý potenciál země, IDEA při CERGE-EI, http://idea.cerge-ei.cz/documents/kratka_studie_2012_03.pdf</p> <p>Problém: Nízká míra zaměstnanosti žen v ČR, především žen, které pečují o malé děti.</p>	<p>Nedostatečná nabídka dostupné a kvalitní předškolní péče</p> <p>Nedostatečná nabídka částečných úvazků a jiných flexibilních forem práce</p> <p>Diskriminace žen, zejména žen s malými dětmi na trhu práce</p> <p>K práci nemotivující systém mateřského a rodičovského příspěvku, mateřské a rodičovské dovolené a daňového systému</p> <p>Hodnotové nastavení společnosti - spíše</p>	<p>Nedostatečná nabídka dostupné a kvalitní předškolní péče.</p> <p>Bude řešeno jiným SC téže IP</p> <p>Bude řešeno jiným SC téže IP</p> <p>V rámci ESF v podstatě neřešitelné. (A tedy uvedeno v externích faktorech.)</p> <p>Hodnotová nastavení populace jsou velice obtížně měnitelná, výsledky špatně měřitelné a otázka společensky</p>	<p>Zvýšit kapacitu a dostupnost zařízení péče o děti předškolního věku.</p>	<p>Podpora a rozvoj služeb péče o děti za účelem zvýšení slučitelnosti pracovního a soukromého života.</p> <p>Vzhledem k dostatečné homogenosti aktivity předpokládáme využití zjednodušených forem vykazování výdajů, které snižují administrativní náklady na straně poskytovatele i příjemců.</p>

	stigmatizujících pohled společnosti na pracující matky dětí mladších tří let	citlivá. Zatím v rámci OPZ neřešeno.		
KONTEXTOVÉ INDIKÁTORY:			INDIKÁTOR VÝSLEDKU (resp. dopadu u EZFRV):	INDIKÁTOR VÝSTUPU:
Míra zaměstnanosti žen Počet dětí předškolního věku			Zvýšení ekonomické aktivity rodičů dětí, které docházejí do nově vzniklých zařízení Počet obsazených míst ve vytvořených zařízeních péče o děti.	Počet vytvořených míst ve vytvořených zařízeních péče o děti předškolního věku

Předpoklady
<i>Výčet podmínek a předpokladů, při jejichž splnění či platnosti očekáváme naplnění cíle, tzn. dosažení změny. Např. chování cílových skupin, existence příčinných vazeb aj.</i>
Děti, které dochází do nově vzniklých zařízení, aktuálně do žádné jiné školky nechodí a z kapacitních nebo finančních důvodů tuto možnost ani nemají. Nedochází k současnému zániku "nedotovaných" školek, ale k reálnému navýšení kapacity zařízení péče o děti. Rodiče dětí, které docházejí do nově vzniklých zařízení, mají zájem zvýšit svojí ekonomickou aktivitu.
Externí faktory
<i>Další neovlivnitelné vnější faktory, které mohou negativně ovlivnit úspěšnost naplnění cíle.</i>
Celkový vývoj ekonomické situace Legislativa upravující povinné náležitosti zařízení péče o děti Nemocnost dětí Nastavení rodičovského a mateřského příspěvku. Nastavení daňového systému Hodnotová orientace společnosti, postoj společnosti k pracujícím matkám
Další opatření
<i>Další opatření, která musí být realizována, aby bylo dosaženo cíle. Tato opatření jsou realizována mimo operační program – např. opatření financovaná z jiných zdrojů, úprava legislativy apod.</i>
Legislativa upravující povinné náležitosti zařízení péče o děti

Příloha č. 2

Rozsah sledovaných osobních údajů, včetně údajů citlivých, na kartě účastníka:

Osoby podpořené v rámci ESF fondu v programovém období 2014-2020 musí být jednoznačně identifikovány a evidovány v monitorovacím systému společně se svými charakteristikami, typem podpory a vývojem jejich postavení na trhu práce. Cílem tohoto způsobu monitorování, je jednak možnost sledovat rozsah podpory, kterou obdržely jednotlivé cílové skupiny a dále možnost vyhodnocovat úspěšnost různých typů podpor pro různé cílové skupiny.

Cílem není monitorování a hodnocení jednotlivých osob. Důvod pro uvádění osobních údajů, včetně údajů citlivých, je pouze možnost pozdější přezkoumatelnosti výsledků monitorování a hodnocení, tedy doložení jejich zdrojů.

V systému bude za každého účastníka / podpořenou osobu k dispozici sada informací s následujícími charakteristikami. Každý účastník / podpořená osoba vyplní relevantní části karty. Tučně zvýrazněné údaje lze získat pouze od podpořené osoby / účastníka (resp. příjemce, tj. realizátora projektu). Kurzívou napsané charakteristiky je možné získat od účastníka, ale vhodnějším postupem je u těchto údajů jejich doplnění z existujících databází.

- a) **Identifikační údaje projektu⁴⁴**
- b) **Identifikace aktivity v rámci projektu**
- c) **Jméno, příjmení, datum narození a bydliště⁴⁵**
- d) *Kategorizace účastníků podle pohlaví⁴⁶*
  - muž
  - žena
- e) *Postavení účastníka na trhu práce⁴⁷:*
  - nezaměstnaní, včetně dlouhodobě nezaměstnaných
  - dlouhodobě nezaměstnaní
  - neaktivní
  - neaktivní osoby, které **nejsou v procesu vzdělávání nebo odborné přípravy**
  - zaměstnaní, včetně osob samostatně výdělečně činných
- f) *Příslušnost k věkové skupině⁴⁸*
  - do 24 roků
  - od 24 roků do 55 let
  - od 56 let
- g) *Účastníci ve věku nad 54 let, kteří jsou nezaměstnaní, a to i dlouhodobě, nebo neaktivní a nejsou v procesu vzdělávání ani odborné přípravy⁴⁹*
- h) **Nejvyšší dosažené vzdělání⁵⁰**
  - **s ukončeným primárním (ISCED 1) nebo nižším sekundárním (ISCED 2) vzděláním**
  - **s ukončeným vyšším sekundárním (ISCED 3) nebo postsekundárním (ISCED 4) vzděláním**

⁴⁴ Údaje v bodech a) a b) zajistí příjemce

⁴⁵ Vyplní účastník (subjekt údajů), slouží i jako identifikátor k získávání dále uvedených údajů

⁴⁶ Prioritní je získání uvedených informací z JDZ (jednotné datové základny) MPSV, příp. z registru občanů. Alternativou je vybrání správné varianty účastníkem v kartě účastníka.

⁴⁷ Prioritní je získání uvedených informací z databází ČSSZ a ÚP. Alternativou je vybrání správné varianty účastníkem v kartě účastníka. Informaci o tom, zda je či není zapojen do procesu vzdělávání, resp. odborné přípravy zaškrtně účastník

⁴⁸ Lze zajistit automaticky v systému ESF z data narození poskytnutého uživatelem (viz písm. c)

⁴⁹ Lze zajistit automaticky v systému ESF z data narození poskytnutého uživatelem (viz písm. c) a údajů podle písm. e)

⁵⁰ Správnou variantu na kartě účastníka zaškrtně účastník

- s ukončeným terciárním vzděláním (ISCED 5 až 8)
- i) **Rodinné zázemí**⁵¹
  - účastníci žijící v domácnostech, jejichž žádný člen není zaměstnán
  - účastníci žijící v domácnostech, jejichž žádný člen není zaměstnán a jejichž členy jsou i vyživované děti
  - účastníci žijící v domácnosti, mezi jejímiž členy jsou pouze jedna dospělá osoba a vyživované děti
  - ostatní
- j) **Migranti, účastníci, kteří jsou původem cizinci, menšiny (včetně marginalizovaných komunit, jako jsou Romové)**⁵²
- k) **Účastníci se zdravotním postižením**⁵³
- l) **Jiné znevýhodněné osoby**⁵⁴
- m) **Osoby bez přístřeší**⁵⁵ nebo osoby vyloučené z přístupu k bydlení⁵⁶
- n) *Lidé z venkovských oblastí*⁵⁷
- o) **Příslušnost účastníka k organizaci**⁵⁸
- p) **Výrobní zaměření podniku/zaměření činnosti účastníka**⁵⁹

Údaje uvedené pod písmeny a) až c) je nezbytné získat za účelem jednoznačné identifikace projektu a podpořené osoby. Údaje uvedené pod písmeny d) až n) budou ŘO shromažďovat na základě požadavků definovaných v bodě 1 přílohy 1 nařízení o ESF (tzv. společné ukazatele výstupů). Údaje uvedené v písmenech o) a p) bude MZe shromažďovat na základě požadavku nařízení o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova.

Tzv. specifické programové indikátory vydefinované členským státem nebudou součástí karty účastníka, nýbrž budou sledovány až v rámci výsledků projektů (viz dále).

Podoba karty účastníka:

Předpokládají se dvě varianty karty účastníka:

- a) Karta účastníka v listinné podobě – Kartou vyplní podpořená osoba a opatří ji datem a podpisem. Údaje z karet účastníka zadá příjemce do systému, který bude ve správě MPSV a z něj budou údaje předány do MS2014+. Karty účastníka v listinné podobě bude uchovávat příjemce za účelem zajištění případné kontroly po dobu 10 let od počátku roku následujícího ukončení realizace projektu.
- b) Karta účastníka v elektronické podobě – kartu vyplní podpořená osoba a příjemce zajistí předání vyplněných údajů do systému, který bude ve správě MPSV a z něj budou údaje předány do MS2014+. Karty účastníka v elektronické podobě bude uchovávat příjemce za účelem zajištění případné kontroly po dobu 10 let od počátku roku následujícího ukončení realizace projektu.

⁵¹ Správnou variantu na kartě účastníka zaškrtně účastník

⁵² Citlivý údaj. Účastník zaškrtně Ano či Ne

⁵³ Citlivý údaj. Prioritní je získání uvedených informací z JDZ, příp. zaškrtně účastník Ano či Ne

⁵⁴ Citlivý údaj. Účastník zaškrtně Ano či Ne

⁵⁵ Původně používaný termín „bezdomovec“ je v právu tradičně spojen s osobou bez státní příslušnosti. Ve smyslu definice osoby bez přístřeší je, a to poněkud nesystémově, tento termín použit pouze v jednom národním předpisu.

⁵⁶ Účastník zaškrtně Ano či Ne

⁵⁷ Lze zajistit automaticky z údaje o bydlišti přes číselník DEGURBA; k dispozici na http://ec.europa.eu/eurostat/ramon/miscellaneous/index.cfm?TargetUrl=DSP_DEGURBA

⁵⁸ Účastnit se mohou i zaměstnanci, údaje by však měly být přiřazeny k příslušné organizaci

⁵⁹ v případě PRV – zemědělství, potravinářství, lesnictví

Pozn. I: Charakteristiky znevýhodnění na trhu práce: **osoba invalidní** (zdravotní postižení), **osoba bez přístřeší**, **osoba z národnostní menšiny** (v ČR jsou národnostní menšiny uvedeny výčtem v článku 3 statutu Rady vlády pro národnostní menšiny), **migrant** (osoba bez povolení k trvalému pobytu), osoby s omezením z důvodu neznalosti českého jazyka nebo s jinými kulturními omezeními, **osoba žijící v single domácnosti se závislým dítětem**, **osoba žijící v bezpříjmové domácnosti** (+ se závislým dítětem).

Další charakteristiky: **stupeň vzdělání**, **postavení na trhu práce** (zaměstnanost - sebezaměstnanost - /dlouhodobá/ nezaměstnanost - neaktivita), **zlepšení situace na trhu práce (zvýšení vyměřovacího základu)**.

Tyto charakteristiky vycházejí z požadavků na sledování povinných společných indikátorů z Nařízení o ESF, které detailně rozpracovává tzv. Annex 1 „Definitions for the common indicators“ ESF Guidance.

Pozn. II: V případě projektů, kde vzhledem k charakteru cílové skupiny existuje riziko, že sesbírané údaje nebudou mít reálnou vypovídací hodnotu, může příslušný ŘO nastavit i další typ indikátorů založený na expertním odhadu příjemce o charakteristice podpořené skupiny osob. Tyto údaje však nebudou vztaheny k jednotlivým podpořeným osobám. Budou sledovány za projekt jako celek. Nebude se proto jednat o osobní údaje podpořených osob. Stejným způsobem bude přístupováno ke shromažďování údajů o charakteristice cílových skupin, které jsou prostřednictvím projektů podpořeny pouze nepřímo.

Účelem shromažďování těchto údajů je zejména monitoring a evaluace programu, např. pro potřebu evaluací o rozsahu a úspěšnosti podpory z hlediska věkových skupin (např. otázka: Jaký rozsah a typ podpory obdrželi mladí lidé do 26 let?), a z hlediska vyhodnocení regionální dimenze (např. Kolik žen nad 50 let bylo podpořeno v Moravskoslezském kraji?). Údaje vyplněné účastníkem v jeho kartě budou následně příjemcem vloženy do monitorovacího systému na sledování podpořených osob a z příslušných databází budou doplňovány další údaje podle bodu 3 a 4 přílohy 1 nařízení o ESF (tzv. Indikátory výsledků).

Indikátory výsledků a jejich získávání.

Další osobní údaje budou ŘO získávat rovněž, pokud možno, z existujících databází (zejména ČSSZ, ÚP). V písm. a) zvýrazněné údaje zadá do systému ESF příjemce (obdobným postupem jako je uvedeno výše v případě karty účastníka). Těmito osobními údaji podle bodů 3 a 4 přílohy č. 1 k nařízení o ESF budou:

a) Společné ukazatele pro okamžité výsledky:

- neaktivní účastníci, kteří začali hledat zaměstnání po ukončení své účasti
- **účastníci v procesu vzdělávání / odborné přípravy po ukončení své účasti**
- **účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti**
- zaměstnaní účastníci, včetně účastníků vykonávajících samostatně výdělečnou činnost, po ukončení své účasti
- **znevýhodnění účastníci**, kteří po ukončení své účasti hledají zaměstnání, jsou **v procesu vzdělávání / odborné přípravy, rozšiřují si kvalifikaci** nebo jsou zaměstnaní, a to i jako osoby vykonávající samostatně výdělečnou činnost

a

b) Společné ukazatele pro dlouhodobé výsledky:

- účastníci zaměstnaní do šesti měsíců po ukončení své účasti, včetně účastníků vykonávajících samostatně výdělečnou činnost
- účastníci, jejichž situace na trhu práce se šest měsíců po ukončení jejich účasti zlepšila

- účastníci ve věku nad 54 let zaměstnaní do šesti měsíců po ukončení své účasti, včetně účastníků vykonávajících samostatně výdělečnou činnost
- znevýhodnění účastníci zaměstnaní do šesti měsíců po ukončení své účasti, včetně účastníků vykonávajících samostatně výdělečnou činnost.

Dále budou sledovány i osobní údaje v rámci **tzv. specifických programových indikátorů**, které na základě zmocnění v nařízeních vydefinuje Řídící orgán. Žádný z nich nemá povahu citlivého údaje. I tyto indikátory by měly být získávány z existujících databází

Např.

- Zaměstnaní bývalí účastníci (ne-OSVČ) – sledováno po dobu 36 měsíců od skončení účasti v projektu
- Bývalí účastníci samostatně výdělečně činní (36 m.)
- Zaměstnaní bývalí účastníci (36 m.)
- Bývalí účastníci, jejichž situace na trhu práce se zlepšila (36 m.) a další.

Formulář pro zařazení indikátoru do Národního číselníku indikátorů pro programové období 2014–2020

verze 1.0

Upozornění: Tento formulář je nedílnou součástí Metodického pokynu Zásady tvorby a používání indikátorů v programovém období 2014–2020. Vyplňování formuláře je nezbytné provádět v souladu s MP indikátorů 2014–2020.

Pokyny pro vyplnění formuláře:

Předkladatel vyplňuje bílá pole dle pokynů a nezasahuje do polí určených pro správce NČI 2014+ (šedá pole). Předkladatel neupravuje předdefinovaná pole. Dodatečné informace a poznámky v případě potřeby wpisuje do pole „Poznámka“. Pouze v případě vyššího počtu potenciálně duplicitních indikátorů nebo využití indikátoru (otázka 40) předkladatel adekvátně formulář rozšíří.

Názvy programu se udávají zkratkou. Názvy jednotlivých úrovní programu se udávají číselným kódem dle MS2014+.

1a	Předkladatel indikátoru (název programu)	číselník programů
1b	Kontaktní osoba (jméno, tel., email)	automatické plnění na základě přihlášené osoby do extranetu, pole tel. není vyžadováno jako povinné

I. Základní identifikační údaje

2.	Název indikátoru	text		
3.	Název indikátoru v AJ	text		
4.	Definice indikátoru	text		
5.	Měrná jednotka indikátoru	text		
6.	Zdroj dat indikátoru	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30%; border-right: 1px solid black;">6a: číselník zdroje dat</td> <td>6b: text - v případě, že bude v bodě 6a vyplněna statistika, prosíme o konkrétní specifikaci zdroje (např. ČHMU, ČSÚ) včetně konkrétního webového odkazu na data- existuje- li.</td> </tr> </table>	6a: číselník zdroje dat	6b: text - v případě, že bude v bodě 6a vyplněna statistika, prosíme o konkrétní specifikaci zdroje (např. ČHMU, ČSÚ) včetně konkrétního webového odkazu na data- existuje- li.
6a: číselník zdroje dat	6b: text - v případě, že bude v bodě 6a vyplněna statistika, prosíme o konkrétní specifikaci zdroje (např. ČHMU, ČSÚ) včetně konkrétního webového odkazu na data- existuje- li.			
7.	Frekvence sběru dat	text		
8.	Typ indikátoru (výstup, výsledek, kontext, v případě programů EZFRV i dopad)	check box z číselníku typu indikátoru		
9.	Operační program / program (název + číslo)	check box viz číselník programů - může se jednat o předložení formuláře ze strany více programů (nicméně spíše bude vždy převažovat plnění žádostí ze strany jednoho programu		
10.	Prioritní osa / priorita Unie (název + číslo)	text - vzhledem k tomu, že struktura programu je zatím neustálená není možné vytvořit číselník		
11.	Tematický cíl / priorita Unie (strategická úroveň) (název + číslo)	check box viz číselník TC		
12.	Investiční priorita / prioritní oblast (pro EZFRV) / specifický cíl (pro	64 check box viz číselník IP		

	ENRF)	
13.	Specifický cíl (strategická úroveň) (název a číslo)	text - vzhledem k tomu, že struktura programu je zatím neustálená není možné vytvořit číselník
14.	Kategorie indikátoru (společný (C), specifický (S) / hlavní, interní):	14a: výběr z číselníku 14b: výběr z číselníku
15.	Uveďte všechny úrovně programu, na kterých bude indikátor využíván (kódy MS2014+)	text / check box - vzhledem k tomu, že struktura programu zatím není ustálena není možné vytvořit potřebný číselník, text musí být oddělný středníkem ;
16.	Budou hodnoty indikátoru na některé úrovni použity jako milník?	číselník (ano/ne)
17.	Agregace (vertikálně v rámci programu) (ANO/NE)	číselník (ano/ne)
18.	Uveďte, zda se jedná o indikátor: nadřazený / podřazený; primární / dílčí	číselník typu indikátoru dle agregace
19.	Vypište všechny indikátory s vazbou na nezařazený indikátor, k němuž se formulář vztahuje (tj. nadřazený / podřazené, resp. primární / dílčí indikátor/y (název a kód)	text musí být oddělný středníkem ;
20.	<i>Poznámka:</i>	
21.	<i>Poznámka správce NČI 2014+:</i>	

II. Navržené hodnoty nového indikátoru

22.	<i>Výchozí a cílové hodnoty nového indikátoru na všech oblastech využití</i>				
Využití indikátoru (kód úrovně programu dle MS2014+)	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	MJ	Vysvětlíte, jakým způsobem byla stanovena výchozí a cílová hodnota.	Vyjádření správce NČI 2014+
automatické natahování úrovní dle pole 15	ručně vyplňovaná hodnota s možností na 3 desetinná místa	ručně vyplňovaná hodnota s možností na 3 desetinná místa	bud vyplňovat ručně nebo přímo natahovat z pole 5	text	text

III. Zdůvodnění návrhu nového indikátoru					
23.	Uveďte zdůvodnění návrhu nového indikátoru. Z jakého důvodu nevyhovuje aktuální seznam indikátorů v rámci NČI 2014+?			text	
24.	Stanovisko správce NČI 2014+:			text	
IV. Kritéria pro zařazení indikátoru do NČI 2014+					
	Kritérium	Naplnění kritéria	Stanovisko správce NČI 2014+	-	
	Základní kvalitativní náležitosti indikátoru	Ano / Ne	Stanovisko správce NČI 2014+		
25.	Splňuje indikátor požadavky na základní identifikační údaje?	číselník (ano /ne)	text	Z	
24.	Umožňuje vymezení indikátoru jeho agregaci napříč projekty, případně vertikální agregaci v rámci programů?	číselník (ano /ne)	text	Z	
25.	Má indikátor vhodnou měrnou jednotku, která zaručuje spolehlivou kvantifikaci?	číselník (ano /ne)	text	Z	
27.	Je zajištěna kvalita a věrohodnost dat s odkazem na způsob sběru dat?	číselník (ano /ne)	text		
28.	Odpovídá frekvence sběru dat požadavkům MP indikátorů 2014+?	číselník (ano /ne)	text	Z	
29.	Umožňuje vymezení indikátoru stanovit jeho výchozí hodnotu (byť nulovou)?	číselník (ano /ne)	text	Z	
30.	Shrnutí: Splňuje indikátor všechny základní kvalitativní náležitosti?	číselník (ano /ne)	text	Z	
31.	Poznámka:				
	Soulad s výstupy evaluačních zpráv a využití předchozích zkušeností	Ano / Ne	Stanovisko správce NČI 2014+	Z/P/I*	
32.	Byl indikátor využíván v předchozím programovém období nebo je jiná zkušenost s použitím stejného či obdobného indikátoru, příp. existuje evaluační doporučení indikátor používat?	číselník Ano / Ne	text	Z	
33.	Popis:	text		text	Z
34.	Popište, jaká jsou metodická a technická rizika tohoto indikátoru?	text	text	I	
35.	Shrnutí: Je vhodné zařazení indikátoru na základě předchozích informací?	číselník Ano / Ne	text	P	
36.	Poznámka: text				

	Posouzení z hlediska intervenční logiky			Vložte aktuální znění teorie změny pro SC	Stanovisko správce NČI 2014+	Z/P/I*
37.	Odpovídá indikátor intervenční logice specifického cíle?			Vložení souboru ve formátu docx.	text	Z
	<i>Poznámka:</i>					
	Zamezení duplicit v NČI 2014+			Ano / Ne	Stanovisko správce NČI 2014+	Z/P/I*
38.	Bylo prověřeno, že žádný z indikátorů v NČI 2014+ neodpovídá potřebám pro zavedení nového indikátoru?			číselník Ano / Ne	text	Z
39.	Jsou v NČI 2014+ indikátory, kde je riziko duplicity s navrženým indikátorem?			číselník Ano / Ne	text	Z
40.	<i>Výpis <u>potenciálně</u> duplicitních indikátorů:</i>					
	<i>kód v NČI 2014+</i>	<i>název indikátoru</i>	<i>měrná jednotka</i>	Stanovisko správce NČI 2014+		
40 a.	text	text	text	text		
	Zdůvodnění:		text			
40 b.						
	Zdůvodnění:					
40 c.						
	Zdůvodnění:					
40 d.						
	Zdůvodnění:					
40 e.						
	Zdůvodnění:					
41.	<i>Poznámka</i>					
42.	<i>Shrnutí: Vykazuje indikátor duplicitu k jiným indikátorům?</i>			číselník Ano / Ne	text	Z
43.	<i>Poznámka:</i>					
44.	Umožňuje indikátor využití ve více programech, pokud ano, uveďte v kterých?	44a: číselník ano/ne	44b: pokud ano, výběr z check boxu programů (1)	text		P
45.	<i>Zdůvodnění:</i>	text			text	I
	Environmentální indikátory		Ano / Ne		Kód ENVI dle NČI 2014+ (ověřuje správce NČI 2014+)	Z/P/I*

46.	Bude indikátor použit současně jako environmentální ukazatel (ENVI)?	číselník ano/ne	text v podobě kódování - vyplňováno ručně	I
47.	Poznámka:			
V. Vyhodnocení formuláře				
	Stanovisko správce NČI 2014+	Kód NČI 2014+	Kód ENVI 2014+	
48.	text	text v podobě kódování - vyplňováno ručně	text v podobě kódování - vyplňováno ručně, je-li relevantní	
49.	Zdůvodnění:	text		
50.	Požadavek na dodatečné informace:	text		
Poznámky:				
* Druh kritéria - udává závaznost kritéria pro zařazení indikátoru do NČI 2014+:				
Závazné kritérium (Z) = kritérium, které musí být splněno pro zařazení indikátoru do NČI 2014+.				
Preferenční kritérium (P) = kritérium, které zvyšuje nebo snižuje preference pro zařazení indikátoru do NČI 2014+.				
Informativní kritérium (I) = kritérium, které doplňuje informace pro účely posuzování.				
Závaznost kritérií určuje MMR-NOK - předkladatel druh kritéria neupravuje.				